

ƏLBƏG MARAW TƏDVAD Markus

*Əlbəga Yuhwan Dadda kwa bağar Tsuufəg kə Uu-
daha*

¹ Kwanənna iin nə əlbəg maraw təghər kə Yesu Kəristi, Zəra Daadamazhigəla.

² Bandkwa fəgharzha nə tlayang Ishay kə vindəgaan ma kakkadaan taakiya,
“Am Daadamazhigəla, ‘Ənda bəlgaan kə zər bəlgar
kiyava bədlak duul lakuti aghada saaya.’”

³ Uudana bəla tləhəg ma təghala taakiya,
“Bədlamarnabədləg kə duulaan kə Yaazhigəl
bə ndəfda.”

⁴ Tsugwa ba nə Yuhwan dadda tsufəg ma təghala, kaa tagtər əlbəga Daadamazhigəl kə uu-
daha. Amaa taa kə iitəra, pəlampələg kə ghəra
bəg kura nə uud kə tsuufəga, dlaəba bəshkurna
Daadamazhigəl kə haipaharuwa.

⁵ Kaa ba sagau kə uudah bədyak ma haiya
Yahudiya, ard uudah ma kəssa Wurshalim da vak
Yuhwana. Ar tagaan kə haipahatəra, bəgtəra kə iin
kə tsuufəg ma zaagha Judan.

⁶ Səfəvi tsuguv Yuhwan bəgava də guja
adləgwama. Dəga ndzəda hudaana bəgava də
həluwa, dlaəba dəga zəgaana, ndzaba ayayuwa ard
yuwa mamma.

⁷ Kaa tagtərtəg kə iin kə uudah taakiya,
“Daddakwa da sagau tə halara jakwaraajig də
ndangəra, kwa tlanalbi nai kə ngəghrangəg da pəla
aandzu zawwa kimbakaan biya.

⁸ Kai ən ɓagkur də yu kə tsuffəga, iina da ɓagkur də Shədəkwa Daadamazhigəl kə tsuffəga.”

Bagavaraɓag Tsuufəg kə Yesu

⁹ Makwahiin kə sarta, səghaasəg nə Yesu saama kəssa Nazarat ma haaya Galili. Kaa ɓagaraɓag kə Yuhwan kə tsuffəg ma zaagha Judan.

¹⁰ Bad sagal Yesu ma yuwa, kaa nəghəganəghəg kə ghərazhigəl wurga, dlaɓa kaa tsugwatsugw Shidəkwa Daadamazhigəl saay da təghər kə iin band garava kakura.

¹¹ Kaa cinngalcingg nə kungy sii ma ghərazhigəl taakiya, “Kəgh zərara, ən wayakwaig ba vaivaiya.”

Fəshafəshəg Shatanah kə Yesu

¹² Zəlamai təhala kwah biya, kaa langaan kə Shədəkwa Daadamazhigəl kə Yesu damma təghala,

¹³ həngaan kwul uufad ba vaakwaha, fəshgaan Shatanaha. Yesu ndzar əmtad də dæg təghalaha, dlaɓa zarha ɓəlgə Daadamazhigəla sarəvsəg da məlgaruməlgə.

Fəgharzhafəg Yesu kə ɓa tləraan ma Galili

¹⁴ Təhalakwa ɓəlavdəm Yuhwan ma guda bərfina, kaa dagal kə Yesu damma Galili taa əlbəg maraw təghər kə Daadamazhigəla.

¹⁵ Amaa, “Bagaɓag sarta. Tləkəsəra Daadamazhigəl hərzəthərzəg saaya. Pələmpələg kə ghəra, am fədghərət tə əlbəg marawəna.”

Dahatərədahəg Yesu kə Lii Vaiya Kilfah Uufada

¹⁶ Ghuda dagal nə Yesu təvəgh kə yuwahaiya Galili, kaa nəghəganəghəg kə iin kə Siman ard zərababbaan Andrawus, ar bəla amshiyaha vaiya

kilf ma yuwahaiya adaba ar ya daddaha vaiya kilf nē iitēra.

¹⁷ Am Yesu taa kē iitēra, “Gatamkwagatēga, ən da nēkurdalnēg kē lii dāha uudah sa vakara.”

¹⁸ Bat watswatsēra, kaa dūgarsdūug kē iitē kē amshiyaha vaiya kilfatēra, kaa gatēgaan kē iitēra.

¹⁹ Gavēt ba nē iin da tēvukw hēdikēnana, kaa nēghēganēghēg kē iin kē zarha Zabadi, Yakuba ard Yuhwana. Ar ma pērayuwa, ar bādla amshiyaha vaiya kilfaatēra.

²⁰ Bat watswatsēra kaa dāhtērēt kē iina, kaa dūgarsdūug kē iitē kē daddaatēr Zabadi ma pērayu əmtad dē lii hutsarant nē iitē kē bā tlēra, kaa gataa Yesu kē iitēra.

Dadda kwad Shəḏkw Ghwadā

²¹ Yesu ard lii gatēgaan daragha damma kēssa Kafarnahuma. Bagaa ba Faciya Ngiiga, kaa daas kē iin damma guda dzahava Yahudaha, kaa farzha tsagtēr dēgit kē uudaha.

²² Kaa bā jappēr kē iitē dē tsagaanana, adaba tsagatēr dēgit ba kalkala, gērgēr dē dūuli tsag nē lii tsaga adzahadzaha Musa.

²³ Maay ma taadatēr biya, kaa dēgaadēg kē uuda nē iin kwa dē shēḏəkw ghwad damma guda dzahava, huulēg taakiya,

²⁴ “Au lambagh dē kēmnd Yesu Uuda Nazaret? Agha sagau da ghyēhha kēmnda? Ən sērgasērga magha war nēngnga. Kēgh daddakwa Caccuwanacaccuwanan sahi vak Daadamazhigēla.”

²⁵ Kaa cagaraacag nē Yesu kē gyi kē shēḏəkw ghwadēna, amaa taa kē iina, “Dēw amēnga. Assagal ma uudanēna.”

²⁶ Kaa gajagantgajag ba dladlad nə shədəkw ghwadən kə uudanəna. Kaa huuləg kə iin dlaḅa kaa tsugwa dagalaana.

²⁷ Badəm nə uudahi ndzar vaakwahiin ar ḅa jappər ba vaivaiya, baz ndava ghərahaatər kə iitər taakiya, “Au wa nə iini? Kwar kə daala tsaga dəgit wani? Tsaga dəgit ba kalkala. Baz fətəraafəg kə iin kə shədəkw ghwadəh kə ḅa dəgiti naag nə iina.”

²⁸ Caaricaari nəghar bak cinngalcinng nə əlbəg təghər kə iin aandzu taakwar mahudə haaya Galili.

Mbəghanambəg Yesu kə Babba uusa Bitrus

²⁹ Ba də Sagala Yesu əmtad Yakub ar də Yuhwana ma guda dzahava, kaa daas kə iitər da vəgyaz Bitrus ar də Andrawus.

³⁰ Babba uusa Bitrus həngan njəkən fəda. Bat watswatsəra, kaa tagartag kə iitər kə Yesu kə əlbəg təghəra.

³¹ Kaa dagau kə iin da vakaana, hakyənan kə dəvaan ciyanta. Kaa dūgarsduug fədiina, təhalakwaha bagtəra nə uusən kə dəgzəga.

³² Dəghwaasa, təhala daaya faciya, kaa sədəvsəg kə uudah kə lii yangbi badəm ard lii də shədəkw ghwad ma vəghahaatra.

³³ Kaa dzahav kə lii ma kəsiin badəm təghaiya hənyahiina,

³⁴ kaa mbahnambahəg nə Yesu kə lii də kuzah shahshaha. Lagudan baz shədəkw ghwad mavəgh kə uudaha ba dyaka. Duwatərnai kə shədəkw ghwadəh kə taaghai biya, adaba ar sərgasərg ghəravaatər taaki ma war nə iina.

Dal da taa əlbəg Maraw Yesu

³⁵ Dlakadur ba wurra, lakuti cag nə kəsa, ciy-itciig nə Yesu dugharsduug kə hənyaha, kaa dagal kə iin da vakavaki maay band war biya. Dzugwa kə iin kə zhigəl vaakwaha.

³⁶ Kaa dagal kə Siman əmtad də tsaghwaha da-galaan da gatəgaana.

³⁷ Tlararaa ba nə iitəra, kaa tagaratag kə iitər taakiya, “Badəm nə uudah ar gatakəgha.”

³⁸ Ngwangwug nə Yesu amaa, “Jiyam dagal damma gədzər kəssahi kwa heffa, kiyava da taa əlbəg maraw kəkai vaakwah dlaḃa. Adaba sanhi mbakyarvad kwah naiya.”

³⁹ Təhala kwaha kaa gwaivagwaig kə iin badəm ma haaya Galili, taa əlbəga Daadamazhigəla ma guda dzahavaatəra. Lagwdaan dlaḃ kə shədkw ghwadah ma vəgha uudaha.

Mbəghanambəg Yesu kə Dadda Vəca

⁴⁰ Məng nə uuda nə iin njəkən vəca səv sa vak Yesu, kəla kə iin kə ghunja kaa ghalgaan taakiya, “Ma haighanthaiga, agha mbəkwimbəgga.”

⁴¹ Kaa zhugardaalazhug kə Yesu, ḃəlaraa kə dəva, amaa taa kə iina, “Haiyanant haiga, mbambəgga.”

⁴² Bat watswatsəra kaa dugharsduug kə kuza vəciina, kaa mbəgambəg kə iina.

⁴³ Kaa ḃəlgaraḃələg nə Yesu kə magiya ba vaivaiya, ḃəlars kə iin dagala.

⁴⁴ “Tagarbi aandzu ndəwar kə dəgiti aa dzəgardzəg biya. Dəga agha marda kə ghəragh vak zhiil kəsufə, agha ḃaga kə kyuləg bandkwa tagada Musa taakiya aa ḃagavḃag mbakyarvad caccuwagha. Bagnaḃag kwana kiyava fadghər kə uudah taakiya mbəghambəga.”

⁴⁵ Dlakulva kwaha, kaa ba dagal kə ghwalvən kutəgaana kə ɗuuli mbavəna də iina. Kwan wa fəghəra shəɓav kə Yesu akwama dagal damma kwatlərən kə kəssa, kaa ndza kə iin vakavaki maay ndəwar biya. Bakəvakwaha, ar fəgarna ba sagau nə uuda da vakaan aandzu takwara.

2

Mbəghanambəg Yesu kə Daddakwa əmtsəmtsən nə ghyaba Vəgh palla

¹ Təhala hənngaha, kaa gwiya daas dlaɓ kə Yesu damma Kafarnahuma, kaa cinngacinng kə uudah taaki, səghaasəg sa hənnyaha.

² Uudahi dzaharvət vaakwahiina, ndzar badyak ba vaivaiya, rəghətrəghəg vak mbakyarvad uudah hənnyaha, baz təghaiya wakyagh ndakwani, maad-lai vakavak biya. Kaa tagtər əlbəg maraw kə iina.

³ Kaa lanngaan kə uudah uufad kə uuda nə iin əmtsəmtsən nə vəgha da vakaan.

⁴ Pletərvapiləg daas də vakai da vak Yesu mbakyarvad ɗyakəra uudaha, kaa ba hurnahurg kə iitər kə ɗuul tə ghəra gud kalkal də Yesu. Wurarant ba nə iitər kə ghəra gudəna, kaa ɓəlgaan kə iitər kə uudanən sii tə kəjaana.

⁵ Nəghəgha ba Yesu kə fadghəratəra, amaa taa kə daddakwa əmtsəmtsə nə vəghna, “Zərara, ɓəshakanaɓəshig nə uud kə haipahagha.”

⁶ Ndza mənng lii tsaga adzahadzaha Musa cihurgan vaakwahiina, ar dzama dəgit ma ərvidməhudəhaatəra,

⁷ Ar taakiya, “Aujilbæg kə uudanən taaghai əndkwani? Kəsghantkəsəg kə ghəraan band Daadamazhigəla. Warwa də ndzəda bəsha haipah mamai ba Daadamazhigəl pall biyi?”

⁸ Batwatswatsəra, sərghaakasərg nə Yesu ma ərvīdmahudāana kə dəgiti ar dūnngdūnng nə iitər ma ərvīdmahudātəra, amaa taa kə iitər, “Aujilbæg kə səkuram dzama kwanahaanii?”

⁹ Kwarwa juujiga, nguləm tagvar kə dadda kwa əmtsəmtsə nə ghyaba vəgh pallən, taakiya, “Bəshakanabəshig nə uud kə haipahagh nii, nii taakiya, ciig kəsantkəsəg kə kəjagh dəgdagali?”

¹⁰ Manaa naagan mammaa səraaka taakiya Zəra Uuda mənng də ndzəda bəsha haipah ma duniya.” Mbakyarvad kwaha, amaa taa kə daddakwa əmtsəmtsə nə vəghəna,

¹¹ “Amai kəsəkəgha, ciiga, kəssant kəsəg kə kəjagha dəg daas da hənnyaha.”

¹² Kaa ciig kə iina, kəssant kə kəjaana, kaa məla dagalaana. Badəm nə uudaha ar vāzəgaana. Kwan wa fəgharaa aandzu war kə ʁa ajappəra, kaa gala Daadamazhigəl kə iitəra ar taakiya, “Tapam-ndnabi kə nəghəg kə dəgit ənd kwan biya.”

Dahghantdəhəg Yesu kə Lawi

¹³ Kaa gwiya dagal kə Yesu dat ghaiya yuwa haiya Galili. Kaa sagau kə uudah bədyak da vakaana, dlaʁa kaa tsagtərtsag kə iin kə dəgitaha.

¹⁴ Təghərdəga dagala, kaa nəghəganəghəg kə iin kə Lawi zəra Halfa cihurga vaka cauwa hadama. Am Yesu taa kə iina, “Gatkwagətəga.” Ngəl ba cigətciig kə iina, kaa gatarsa.

¹⁵ Davalitlørna, ndza kaf nə Yesu vəgya Lawi. Kaa zəgaan kə kyaləma lii cauwa hadama ard kyalma yaa daddaha haipah kə kaf əmtaɖ də ii ard mbərzahaana, baɖyak ndzar gata Yesu. Ar cuh-waran ar zuu kaf əmtaɖ də iina ar də mbərzahaana, aɖaba uudah baɖyak wa gatargatəga.

¹⁶ Nəghara ba lii tsaga adzahadzaha Musa kwar Farisah kə Yesu za kaf də yaa dadda haipaha ard lii dza hadama. Kaa ndavgarundavəg kə iitər kə mbərzahaan taakiya, “Aujilbəg kə iin za kaf də lii dza hadama, ard yaa dadda haipahi?”

¹⁷ Cinngaha ba nə Yesu ənd kwana, amaa taa kə iitəra, “Mai lamba lii yanng də dakut biya, bamma lii yanng biya. Sanhi sa ɖa lii də jiir bi nai biya, sanhi mbakyarvad yaa dadda haipaha.”

Ndavəg təghər kəssa ndəla

¹⁸ Mbərzaha Yuhwan dadda tsuufəga ard dəga Farisah ar kəssa ndəla. Kaa sagau kə uudahiin sa ndava Yesu taakiya, “Aujilbəg kə mbərzaha Yuhwan ard dəgaha Farisah ar kəssa andəla, kwak-yarva dau kə dəgahagh ar maay kəssa andəl biyi?”

¹⁹ Ngwatərangug Yesu amaa, “Kəsgaan nə tsagh-waha zhiila ghwuul kə andəl akwamar əmtaɖ də zhiila ghwuula? Maba ar əmtaɖ də zhiila ghwuula ar maay kəssa ndəl biya.

²⁰ Məng sarti da sagauwa kwada kəssav zhiila ghwuul dagal vakaatər ɖuuvtərsa. Ar da kəssəg ma sarta kwah nə iitər kə andəla.

²¹ “Maay wa ghuda daala səɖav tlapant tə ənghura səɖava biya. Akwama dzəghardzəga, təghaan daala səɖavən kə ənghura səɖaviina, badzəgaan da jəguujig kwandza wura.

²² Maay wa diya daala yuwa inabi ma ənghura ambəla hələw biya. Akwama diyavdəmđiiga, kaa ciig kə yuwa inabiyin ciɓna kə həluwən, da diya dagal nə yuwa inabi, dlaɓa ambəla həluwən da badzəga. Daala yuwa inabi dəyav bamma daala ambəla hələwa.”

Ndavəg təghər kə tsuufa Faciya Ngiiga

²³ Daghuvala faciya ngiiga Yahudaha, Yesu ar də mbərzahaan ar ghudadagal ma guha həiya. Kaa kalgaan kə mbərzahaan kə kyalma ghəra həiya tə ghərdəga.

²⁴ Am Farisiyah taa kə Yesu, “Zharga, aujilbəg kə mbərzahagh ɓa dəgiti dzah kə ɓagaan davala dəyakuədəgi?”

²⁵ Ngwatəranngug Yesu amaa, “Mbats, tapamnabi karanta dəgiti ɓaga nə Dauda sartakwa mbakən waiy ard tsaghwahaan dlaɓa maay dəgzəg vakatər biya?

²⁶ Ma zamani ndza Abiyatar nə maal ba tinging ma zhiila kəsufaha, kaa daas kə Dauda damma Vəgya Daadamazhigəla, zuu kə bruudi kwa favaan ba kəngədə, həyu kə zəgaan aandzu wara, bamma zhiila kəsufaha. Dlaɓa veltər baz tsaghwaha dagalaana”

²⁷ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Bagava kwakyarvad də uud nə faciya ngiiga, ndərava bi nə uud kwakyarvad faciya ngiig biya.

²⁸ Adabad kwaha, Zəra Uuda, iin Yaazhigəl baz dəga faciya ngiiga.”

3

Mbəghanbəg Yesu kə daddakwa əmtsəmtsa dəv Palla

¹ Gwiya dagha ba nə Yesu damma guda dza-hava. Vaakwahiina ndza mæng nə uuda nə iin əmtsəmtsan dəv palla.

² Ma uudahi ndzar vaakwahiina, kyalma-haatəra ndzarandzəg ba dəwwa ar zhargaan mbatak da mbəgaan kə uuda nə iin daghuvala faciya ngiiga, kiyava tləkətləg kə iitər də haipa.

³ Am Yesu taa kə daddakwa əmtsəmtsan dəvaana, “Assagal ghacaghacig təvuukw vaakwana.”

⁴ Kaa ndavtəru ndavəg kə Yesu amaa, “Haiyakiyamanthaig nə adzahadzaha Muus kə 6a dəgit maraw davala ngiig nii 6agvəna kəladərhi? Ngədləvəna shifəgnii tsəvanhi?” Maay wa mbədfəghant ghaiyan biya.

⁵ Kaa vazītvəzəg kə Yesu ba da palla pal də badzəga rəvidməhuda, kaa hərsa rəvid kə iin mbak-yarvad dəgdəgka ərvīd məhudəatəra. Aiyama taa kə daddakwa əmtsəmtsa dəvna, “Vəlləg kə dəvəgha.” Kaa vəlgaan kə iina, kaa mbəgambəg kə dəvaan ba fakya.

⁶ Kaa ba dagal kə Farisiyaha da 6a dabari əmtəd də uudaha Hirudus kə fūuli ar da tsəg nə iitər kə Yesu.

Dzahav dyak tə ghaiya dəlva Galili

⁷ Kaa ciya dagal kə Yesu ar də mbərzahaan ma kəsiina, da tə ghaiya dəlva Galili ba davaatəra, dlaba kaa gatəgaan kə uudah ba dyaka vaivaiya ma haaya Galili,

⁸ ma kəsa Wurshalima, ma Idumiya, ar də lii kilga zaagha Judan, ar də uudaha Taya ar də Sidun. Adaba cinngaracinng kə dəgitahi ɓag nə iina.

⁹ Mbakyarvad ɗyakəra uudaha, kaa tagtərtag nə Yesu kə mbərzahaana, aa sarardəvsəg kə perayu kwa ngyikwaha, haik kə tlagan kə iitəra.

¹⁰ Mbakyarvad mbəghanambəg kə uudah ba ɗyaka, baɗəm lii də kuzaha ar tlagakəva kiyava tapəgaana.

¹¹ Baɗəm sarti ar nəghəga shəɗəkw ghwadaha, ar nəghaghər ba kə mbədəg təvuukwana ar huuləg ar taakiya, “Agha Zəra Daadamazhigəla.”

¹² Kaa ɓəltərəɓələg kə iin kə magi ba vaivai kə shəɗəkw ghwadah taakiya, aa tagararbi kə uudah man war nai biya.

Dzərgaaka dzərəg Yesu kə mbərzah kəlawar tar buwa

¹³ Təhala kwaha, kaa dagat kə Yesu damma aghwa, dahant kə lii naag nə iina, kaa da vakaan kə iitəra.

¹⁴ Kaa dzərgaaka dzərəg kə iin kə kəlawar tar bu ma taatakatəra (kwa ɗaatər nə iin də Zərɓəlgahaana). Adaba kiyava ndzəgaan kə iitər əmtad də iina dlaɓa ɓəltərət da taa əlbəg marawa.

¹⁵ Da vəltər dlaɓ kə ndzəda lagwa shəɗəkw ghwadaha.

¹⁶ Wan kəlawatar buna dzərgaaka nə iina.

Siman, (kwa fəgharva Yesu kə ɗaag Bitrus)

¹⁷ Yakubu zəra Zabadi ar də zərababaan Yuhwana, (kwa fatərva nə iin kə ɗaag Buwarnajis, zarha karazhigəla)

18 Andrawus, Filigus, Bartilumi, Matiyu, Tuma, Yakub zəra Halfa, Tadiyus, Siman, kwa naagaan kə zaa vuukwa kəssaana,

19 Yahuda Iskariyuti, kwa vələt Yesu.

Uudah ar taaki məng Ba'alzabul ma vəgha Yesu

20 Təhala kwaha kaa daas kə Yesu da hənnyaha, kaa gwiya dzahav dla6 kə uudaha baz za kaf pəletərvaapiləg kə Yesu ar də mbərzahaana.

21 Cinngara ba nə yaatər ndəkwana, kaa dagau kə iitər da saa də vakaiya, adaba yaatər ar taaki, “Nalnəg kə valaaga.”

22 Am nə lii tsaga adzahadzaha Muusi saral ma Wurshalima, “Məng Ba'alzabul, Maala Shatanah ma vəghaana. Tlakəna vakaan kə ndzədə lagwa shədkw ghwadaha.”

23 Kaa dəhtərantdəhəg Yesu kə uudahiin, kaa tagtər kə əlbəg də garav taakiya, “Lagwalagw Shatanah kə zəraabaan Shatanaha?”

24 Abi, ma tagwavəmtagw nə kwarəg hutsəg buwa, kwan kə kwarəga ghaciga biya.

25 Band kwah dla6a, ma tagwavəmtagw hənnyah hutsəg buwa, kwan kə hənnyaha ghacig biya.

26 Dla6a akwama cigharantciig shatanah kə ghəraana tagwvəm hutsəg buwa, ghacig biya. Səghaasəgga halavuwən.

27 Maay wa dzugwantdzugw kə daas damma vəgya dadda ndzəd hutsarva kə kadlangahaan biya, bamma viyit kə uudanən ngudənan, Lakuti hutsəgarvahutsəg kə kadlangaha vəgyaana.

28 “Ən tagkurtag kə jiira, da bəshəvtərnabəshəg aandzu hulfa kwar kə haipahi bəgara nə uu-daha, ar də əlbəga nenegahi bəgarara nə iitər kə Daadamazhigəla.

29 Ai ciya, bədəm dadda kwa tagəda əlbəga nenəgtə Shədəkw Daadamazhigəla, da bəshvarnaabi ba tangw damma zərazəra biya. Bəgaabag kə haipi kwada bəshvarnaabi ba tangw damma zərazər biya.”

30 Tagaatag Yesu kwan mbakyarvad ar taakiya, “Də shədəkw ghwad nə iina.”

Babba Yesu ar də zarha babbaana

31 Kaa sagau kə babba Yesu ar də zarha babbaan. Ar ghacan gyimala ar bəlant kə uud da dāagaana.

32 Ndza məng nə uudah ba dyaaka ar cahwargan fadagaan təghər kə iina, am nə uuda nə iin taa kə iina, “Wai baabagh ard zarha baabagh ar ghacəga gyimala ar naa nəgha kəgha.”

33 Kaa ndavgaru ndavəg kə Yesu taakiya, “War baabara, ard zarha baabarni?”

34 Kaa vztərvazəg kə iin kə lii cahwarga təvəgh kə iina, aiyama, “Wan nə baabara ard zaraababara.

35 Ba dəm daddakwa ba dəgiti naag Daadamazhigəla, iin zəraabara, iin nə dəghwa baabara, iin dlaḅ baabara.”

4

Garava dadda riiga

1 Kaa gwiya tsagaan kə Yesu dlaḅ tə ghaiya dəlva Galili. Uudahi fadarvət da təghər kə iina ndzar ba

dyaka, adabad kwaha, iin wa fəghara daas kə iin damma perrayiu cihuran ma vakaiya. Dzahava uudaha ar ghacigan tə ghaiya gardza zaagha.

² Kaa tsagtərtsag kə iin kə dəgitah badyak tədvdad garava. Amaa taa kə iitəra,

³ “Cinngamcinnga, dadda uusəg dal da riig ma guhaana.

⁴ Riig nə iina, kaa ɓalɓalɓaləg kyalma hulf da tə duula, kaa sagau kə diikah ar caggu.

⁵ Kyalma hulfah ɓalal dat caccahəlawə vakavaki maay haay dyak biya. Kaa laghəra sagal kə iitər ba watswatsa adaba maay haay dyak vaakwahiin biya

⁶ Ghut ba faciya, kaa fuugalfuug kə həiy ghulala, adaba badi bi kə tlali biya.

⁷ Kyaləm ɓalal damma takka, kaa ghubargaraa ghubarg kə takka kaa zəgətzəg kə takka tsarva kə ya zəra.

⁸ Kyaləm ɓalal dat haay marawa. Kaa laghəra sagala kə iitər ar ghubaran ba marawa, kyaləmaan yaa zər kulhəkərd-kulhəkərd, kwatlərən kul əngkwah əngkwaha, kyaləm dlaɓa zər dərmək-dərməka.”

⁹ Təhala kwaha amaa, “Badəm dadda kwad də hyimya cinngaana aa cinnga.”

Dəgiti tuuk vakai garava dadda riiga

¹⁰ Ma sarta kwandza cəhurgan nə Yesu ba dagh-wvəna, kaa ghalgaan kə mbərzahaan kəlawə tar buwa ard lii gatəgaan maa tagtər kə dəgiti tuuk vakai garavəna.

¹¹ Aiyama taa kə iitəra, “Hayakuranthaig nə uud am səra kə dəgiti shəɓashəɓan təghər kə

tləkəssəra Daadamazhigəla. Lii maay makuram biya, aandzu kwar kə dəgita taggəvtər bad garava.

¹² Iin wa nə iina,

“Aandzu ar ba vazəgaana, ar nəghəga biya.

Aandzu ar cinngaana, ar nəghəgaaka biya.

Adaba haik kə nəghəgaakanəghəg kə iitəra,
ar pəla kə ghəra bəshivtərnana.’ ”

¹³ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Mbats nəghamakai kə garavən biya? Am da nəghəgaaka ndar kaci kə kyaləmani?

¹⁴ Dadda riigna, əlbəga Daadamazhigəl wa riig nə iina.

¹⁵ Hulfən bəlal da tə dūuləna, iitər garava lii cinngaracinng kə əlbəga Daadamazhigəla. Cinngara ba nə iitəra, kaa sagau kə Shatanah hutsdan kə əlbəgən riyyava ma rəvid ma hudaatərna.

¹⁶ Band kwah dlaḅ hulfən bəlal dat caccəhəlawəna, iin garava lii bad cinngacinngaatər kə əlbəgəna, kaa dləghgədləgh kə iitər bad ərvid ma huf pəlla.

¹⁷ Adaba ar maay tsau də tlali biya, zəlarmai vaivai biya. Akwama ciyitciig dlad mbakyarvad əlbəga Daadamazhigəla, bat watswatsər kaa gwiya damma haal kə iitəra

¹⁸ Hulfi bəlal damma takka, iin garava uudahi cinngaracinng kə əlbəgiina.

¹⁹ Bakəva kwaha kəmma dəga duniya, ard naa hyahha, ard kəmma kyaləma dəgitaha, dagha damma ərvid ma huddaatər tsatərvatsəg kə ghubarg ba kwal yiiga kə zəra.

²⁰ Hulfən bəlal da tə haay marawna, iin garava lii cinngaracinng kə əlbəga Daadamazhigəla, ar dləghan, kaa bəgaan iitər kə tlər də vakaiya,

kaa tləknatləg kə iitər kə yu tuuk vakaiya kyaləm kul həkərd-kul həkərd, kwatlərən kul əngkwah əngkwaha, kyaləm dlaḅa zər dərmək-dərməka.”

Garava kaara jahuramba

²¹ Am Yesu taa kə iitəra, “Am sagau də kaara jahuramb am humbara kə taas nii? Nii am fəg mazha ngyil kə piin hii? Abi am hərtəg tə dəga hərtəggaan nə uuram kə kaara jahuramb?”

²² Maay dəgiti shəḅashəḅan kwa da sərvaaaka biya. Dlaḅa maay nə dəga gəlgəli kwada maay sagal dat ḅalaḅal biya.

²³ Baḁəm dadda kwad də hyəmmya cinngaana, aa cinngacinnga.”

²⁴ Amaa taa kə iitər dlaḅa, “Cinngamcinng ba maraw dəgiya” “Darami agha kurəg nəng də vakaiya, da kurak də vakai nə uuda, da fəkarna nə uuda.

²⁵ Baḁəm dadda kwa də dəgita, fəvarnaafəga, kwa maay nə dəgaan biya, aandzu həḁikənən vakaana da kəsvarəvkəsəga.”

Garava hulf fətsalfətsəga

²⁶ Kaa za vuukw kə Yesu taakiya, “Band kwan nə ndzəgana tləkəsəra Daadamazhigəla. Band uudi riya hulf ma guhaana.

²⁷ Təhala həngngaha, kaa fətsəgalfətsəg kə hulfən ghubarana, sərghai nə uuda nə iin kə dəgiti ḅagavanən biya.

²⁸ Haay sagal də dəgwaiya bad ghəraana, ba zəngwa ḅagga kə ghuuva, kaa ḅa ghəra, təhala kwah kaa dəg kə zər tə vakaiya

²⁹ Ma təhaltəhəg nə dəgwaiya, kaa kəssant kə iin kə həvva kiyava ghudgaana, adaba bəgaabag sarta ghudgaana.”

Garava hulfa Mastad

³⁰ Kaa gwiya tagaan kə Yesu taakiya, “Kiyam da kurəg dau kə tləkəssəra Daadamazhigəli? Nii kiyam da gərəg də kwar kə garav kə ndzəganani?”

³¹ Da band dzakəva hulfa zəra mastad kwa iin wa mishshish ma hulfaha badəm kwa riiyav damma haaya.

³² Bakəva kwaha, akwama riyavariiga, ghwubarg juujig kə kyaləma uufahi ma dyaghaara guha, dəvahaan ba ba maandala, baz dīikah ar tsug ma shədkwaana.”

³³ Tagatər də garav nə Yesu kə əlbəga Daadamazhigəla ba dyak, kalkal də ghaala nəghəgaakanəghəgaatəra

³⁴ Maay nə dəgiti tagatəra nə iin kwal garav biya. Sarti ar əmtad də mbərzahaan ba davaatəra, tagtər ba tə balaḅal kə dəgitaha.

Caggharaacag Yesu kə gyi kə kalangasa

³⁵ Ba daghuvalaa nə iina, hərzət ba faci kə ḅəla daaya, am Yesu taa kə mbəzahaana, “Jiyam da tə kwah kə ghyabba yuwa haiya”

³⁶ Kaa dūgarsduug kə iitər kə dzahava uu-daha, kaa dagal kə iitər ma pərrayiwiin band ndzəganaani ndza ma vakai nə iina. Məng dlaḅ kyalma perra yuwah əmtad də iitəra.

³⁷ Kaa cigətciig kə kalangasa, fəgharaafəg baz yu ciya damma zhigəla, dlaḅa kaa tsəgaan kə iin kə perra yuwa, kaa ghubəda saas kə yu samma vakaiya hərz perra yuwən kə righəgga.

³⁸ Ndza hønna haar nə Yesu ma hala pəra yuwa, bəla kə ghəraan tə dəga bəla ghəra. Ar ciyant mbərzahaana, am nə iitəra, “Dadda tsaga dēgita, wa kiyam ruuga, kats maay lambagh biya?”

³⁹ Kaa ciig kə Yesu cagara kə gyi kə fəda, amaa taa kə yuwa haiyina, “Dew amənga! Ndzandzəggal!” Kaa ghacigaghacig kə fəda, badəm vaka ndzaandzəg ba dəwwa.

⁴⁰ Amaa taa kə mbəzahaana, “Aujiłbəg kəskuram gədzəg ndəkwanı? Gwastən am maay də fadghər biya?”

⁴¹ Kaa gədzəgətdzəg kə iitər ba vaivaiya, am nə iitər taa kə ghərahaatəra, “War wan kə uudi? Baz fəda ar də yu ndakwanı ar cinngarnucinngi?”

5

Mbəghanambəg Yesu kə dadda kwad shidəkw ghwadfa

¹ Dzəvaradzəvəg Yesu ard mbəzahaan kə yuwa haiya kwa ma larda Garisinaha

² Bad tsugwa Yesu wah sagal ma pərra yuwa, kaa sagau nə uuda nə iin kwad də shədkwa shatanah ma gətlah da vakaana.

³ Kwanən kə uuda hønna bamma gətlaha. Maay wa ngwadnangwadəg aandzu da tsavitsavi biya.

⁴ Adaba wura ndza dıyav nə atsaviyatsavi tə dəvahaan ard shəgahaan ba ngadləgaana. Maaydla wa də ndzədfə gwiya ngwaddfəgaan biya.

⁵ Ba kəlla həng baz faci baz avəd gwayav ma gətlaha, baz ma aghwa tsaha huuləgga harra vəghaan də akura.

⁶ Kəsgharu ba nə iin kə gyi kə Yesu saas vaka bitkya, kaa əmndəra dagau kə iin kəlla kə ghwunj təvukwaana.

⁷ Kaa huuləg kə iin bad halavuwa ndzədaana amaa, “Au lambagh də kai, Yesu Zəra Daadamazhigəl kwa jujig də ndangəri? Ən ghala kəgh ma daaga Daadamazhigəl, vəlwabi kə dlad biya.”

⁸ Taggaa mbakyarvad tagghartag Yesu taakiya, “Duwarsduug kə uudanən, kəgh shədəkwa shatanahna!”

⁹ Kaa ndavgarundavəg Yesu taakiya, “War daagaghi?” Kaa ngwangug kə iina amaa, “Daagara bədyaka, adaba kəm bədyaka.”

¹⁰ Kaa ba ghala Yesu kə iin bədyakdyak haik kə lagwtərlagw dagal ma lardiina.

¹¹ Hərz də kwahiin kə vakavaka məng maandala gidəya ghavzah piig tə kungula aghwiina

¹² Kaa ghala Yesu kə shədkwa shatanahən taakiya, “Dukəmdəsduug magha bəlkəmdəs daadama ghavzahaana.”

¹³ Haiyatəranthaig nə Yesu. Kaa ba sagal kə shədukwa shatanahən ar dəm ma ghavzahaan. Məng damma alfu bu nə ghavzah ma gyiddəna, kaa əmdəra daay kə iitər damma yuwa haiy ar ruwana.

¹⁴ Nəgharaba lii piya ghavzahaan kə dəgiti dzəghardzəgəna, kaa əmdəra daas kə iitər da kutəgaan ma kəssahaatəra ard gədzər kəssaha. Kaa ba sagau kə uudah sa vazza dəginən dzəghardzəgəna.

¹⁵ Saragha ba nə iitər da vak Yesu, kaa nəghganəghəg kə iitər kə uudanən kwa ndza cəbəg shədkwa shatanahən, cəhurgan tsagwatsagwan

ma sədav səghaasəg samma hənkalaa balapiya, kaa gədzəgətədzəg kə iitəra

¹⁶ Uudahi dzəghaar vakatər wanənna, kaa ba kutəgaan kə iitər kə dəgiti dzəghaar də daddakwa cəbəg shədkwa shatanaha ar də ghavzaahaana.

¹⁷ Kaa fəgarzhafəg kə uudah kə ghala Yesu maa duwars kə haayatəra.

¹⁸ Tə ghərdəga daas Yesu damma pərayuwa, kaa ghalgaan kə daddakwa ndza tsəg shədkwa shatanahən maa hayarant maa dagal əmtəd də iina.

¹⁹ Haigharant bi Yesu biya. Amaa taa kə iina, “Dəg daa da hənyah vak zaraabahagha, agha tagtər kə dyakəra dəgitahi bagaka Yaazhigəla, baz duuli zhuwakadaala nə iina.”

²⁰ Kaa daas kə uudanən, farzha kə kutəgaan kə dəginən dzəghardzəg ma larda Kəsah Kəlaw təghər kə dəgitahaan dyakdyakahaan baghara Yesu. Badəm nə uudah kaa 6a jappəra.

Dəghwa Yayirus ard Uusi Kəla Avəza

²¹ Gwiya dzəva ba Yesu da tə kwah kə ghyaba yuwa hai ma pərayiwa, kaa dzahav kə uudah bədyak da vakaana. Bamma sartən ndza ba təghaiya yuwa haiy nə iina.

²² Kaa dagau kə pal ma maalah təghər kə guda dzugwazhigəla kwa dəhav də Yayirus. Nəggha ba nə iin kə Yesu, kaa mbədəgambədəg kə iin təvuukwana.

²³ Kaa ghalgaan kə iin ba vaivai, taakiya, “Zər dəghwar təgherdəga əmtsəga. Ən ghala kəgh magha dagau agha tapnan maa mban ndzan də shifəga.”

²⁴ Kaa ba dagau kə Yesu əmtəd də iina. Kaa gatgarsgatəg kə uudah bədyak ar jagwaana.

25 Ndza mæng nə uus vaakwahiin viigaan kəlaw tar buwa ba kəla vəzza.

26 Həbuhəbəg kə dlad ba vaivai mazha dəva lii 6a kərgun ba dyaka baz kwaḁaan tsatsəg badəmma. Dlakulva 6a ngulma, gwiya mbərəg bad mbərəgga.

27 Ndza cinnghacinng kə əlbəg təghər kə Yesu, mbakyarvad kwaha, kaa daas kə iin damma uu-dah kyilgaana, tapnan kə səḁavaana,

28 dzamgaan ma irəvidmahudaan taakiya, “Aandzu ba səḁavaan wan tapna naiya ən mbəga.”

29 Ba təvakaitəvakai, kaa ghacigaghacig kə avəziin kəlgiina, dlaḁa cinnghacinng ma vəghaan taakiya mbavnambəga.

30 Ma kwahiin kə sarta kaa nəghəgaakaa-nəghəg kə Yesu taakiya mæng ndzəd aa dəgal ma vəghaan, kaa gwivətgwiig kə iin, amaa, “Warwa tapa səḁavari?”

31 Am mbərzahaan taa kə iina, “Awḁa! Agha nəghəganəghəg kə kirfkirf uudah ndəkwantsəm, “Warwa tapaktapəg amənga?” ”

32 Kaa 6alla gyi kə Yesu vazza daddakwa 6a kwanəna.

33 Nəghaakanəghəg nə uusən kə dəgiti 6agavaran tsauwa, kaa saas kə iin da təvuukwa Yesu ma dladlawur dlaḁa vəghaan təgga, mbəḁa kə iin təvuukwanna, tagar kə iin kə jiiraan badəmma.

34 Aiyama taa kə iina, “Dəghwara, fadghəragha mbakambəga. Dəg ma gabərərri, mbəghambəg tuuk kə kuzagha.”

35 Ba ndzəgaan Yesu ba taaghai, kaa am nə uu-dahi saral ma vəgya Yayirus, am nə iitəra, “Abi, əmtsaaəmtsəg nə dəghwiina, gwiya gargyabi kə dadda tsagadəgit biya.”

³⁶ Fabi nə Yesu kə taad tə dægiti taggar nəiitər biya, amaa kə maal təghər kə guda dzəgwazhiǵəlna, “Gədz biya, fədgħərətfəga.”

³⁷ Tsatərvatsəg kə gatəgaan kə kyalma uudaha ba Bitrusa, Yakuba ar də Yuhwan zərababba Yakuba.

³⁸ Daragħa ba nə iitər da ma vəgya Yayirus, kaa nəghəganəghəg nə Yesu kə uudah uushit uushig ghəratər ar tuuga ar huuləga.

³⁹ Dagħa ba nə iin damma hənnyahiina, amaa taa kə iitəra, “Aujiłbəg kə səkuram am tuug am huuləg ndəkwanə? Abi, hənna haar dəghwiina au mtsamtsəga?”

⁴⁰ Kaa ǵagar ghwuǵasga neneg kə iitəra. Təhalakwaha laguda kə iin kə uudah da gimala, dāhant kə iin kə dadda dəghwiina, ar də babbaana ar də mbərzahaani mtaǵ də iina, ngal daas kə iin da vakavaki də dəghwiina.

⁴¹ Viyit kə iin kə dəva dəghwna, amaa taa kəiina, “Talita kumi,” iin taakiya “Zər dəghwa, ciiga.”

⁴² Ba tə watsəra kaa ciig kə dəghwən kaa dagala. Viiga dəghwna kəlawə tar buwa. Kwan fatəraafəg kə ǵa jappər ba vaivaiya.

⁴³ Kaa ǵəltərǵəłəg Yesu kə maggi taakiya aa cin-ngabi nə uudah kə dəginən aa dzəgardzəgən biya, tagtər dlaǵ taakiya aa vəlaralvəlg kaffa.

6

Nahavanti Yesu ma Nazarat biya

¹ Dughars ba Yesu kə vakava kə iin kaa gwiya daas kə iin damma kəsaana, kaa daas kə iin əmtaǵ də mbərzahaana.

² Bagaa ba sarta ngiiga Yahudaha, kaa farzha kə iin kə tsagar dəgit kə uudah ma guda

dzægwazhigëla. Badÿak lii cinngaracinnga, ar 6a jappëra taakiya, “Tlakëna mër nè uudanën kwanahaani? Hulfa kwar kè sèrgasèrgër wa vèlavarvèlèg baz dëga jappër ndakwi 6aagaani?”

³ “Abi kafintën wanën? Zëra Maryam, zërabaz Yakub, ard Isuvuu, Yahuda ar dë Siman biya? Abi yigahaan ngwasah wan ëmtaf dë këmyamën?” Kaa za vëgha dë iin kè iitëra.

⁴ Aiyam Yesu taa kè iitëra, “Aandzu ba war fëgaarafëg kè tlayang, maay ba nè uudaha kësaaan ard zaraabahaan ard lii vëgyaan biya.”

⁵ Bagaabi Yesu kè dëga jappër vaakwahiin biya, mbëghana ba uudah hëdikën tëdvad fëtëra dëva.

⁶ Kaa 6a jappër kè iin tëdvad maayrërëra fadghëghërätëra.

Bëlgbantbëlëg Yesu Kë Mbërzaahaana

Kaa gwaivagwaig kè Yesu ma kyalma gëdzër kësah tsagtër dëgita.

⁷ Kaa ba dëhtërëtdëhëg kè iin kè këlawa tar buna, 6ëltërët kèiin bu-buwa, vëltër dëlëb kè ndzëd tëghër kè shidkwa shatanaha.

⁸ Bëltëra kè maggi taakiya, “Kësam bi kè dëgit kwakyarvad dagalaru biya, aandzu dëgzëga, ma jilada, bi kwa6 ma mbëlaharu biya, ba zad kalti wam kësëg nè uurama.

⁹ Famfëg ba kè kimbaka, kësambi kè kwatlërn kè sëdëv biya aandzëg ba wa të vëgharuwa.

¹⁰ Badëm hënyahi am dëgaa nè uurama, am ndza vaakwah tangw damma sarti am da dëuug nèuuram kè kësëina

¹¹ Baðəm vakavaki dləghakura bi nə uud biya, mam da ciiga am pangda kə alagwat tə shigahaaru kiyava nəg kə shidaharuwa.”

¹² Kaa ciya dagal kə iitər, ar tagtər əlbəga Daadamazhigəla kə uudah taakiya aa pəlarpəlg kə ghəra.

¹³ Lagwardalagw kə shidkwa shatanah badyaka, ar mastəra kə wal kə lii yangbi badyaka, dlaða ar mbahtərana.

Əmtsəga Yuhwan Dadda Tsuufəga

¹⁴ Kaa cinngacinng kə tləkkəs Hirudus kə əlbəg təghər kə Yesu, adaba cinngalcing nə daagaan aandzu takwara. Baz tagaan kə kyaləma uudah taakiya, “Yuhwan dadda tsufəg wa ciyavant ma gətlaha, iin wa nə iin də ndzəda ɓaa dəgaha jappər nə iin ɔnd kwana.”

¹⁵ Aiyam kyalma uudaha, “Tlayang Iliya.” Am kyalma, “maaya, kwatlərn kə tlayang shah, ma tlayangahi ndza wura.”

¹⁶ Cinngaha ba nə Hirudus kə əlbəgna, aiyama, “Abi, Yuhwan, kwa ghudananai kə ghər tə vakai wa ciyavant ma gətlaha!”

¹⁷ Adaba wura ndza Hirudus ba də ghəraan wa taga taakiya aa viivətviig Yuhwan ngudvənan ma guda bərfina. Bagaabag Hirudus ndəkwan mbak-yarvad Hirudiya, uusa zəraabaan Filigus, kwa kəsuu Hirudus.

¹⁸ Adaba ndza taghartag Yuhwan kə Hirudus taakiya, “Kalkalaan bi kəssa uusa zəraabaabagh biya.”

¹⁹ Mbats, Hirudiya həkyaghanahəkyag kə Yuhwan ma ərvidfəmahuudaana, nahanahəg maa tsəvaan, bakəva kwaha tlakəna bi kə dūuli biya,

20 adaba Hirudus gædzgaan kə Yuhwaana. Sərgasərg nə iin taakiya uuda jiiirjiir nə iina, dlaḁa ba cuwadadḁa, iin wa fəghara kə Hirudus kə həkya Yuhwan ba marawwa. Ba cukw sarti taag Yuhwan kə ghaiya də vakaiya, mbəkənməbək ma ərvīdmahudāana, bakəva vakwaha cinngaana kə əmtakəra əlbəgaana.

21 Təhalakwaha kaa tləkkənətləg kə uusiin kə duula, daavala ḁa kwaanda Hirudus, kwa dza-hghant nə iin kə ajanaha ar də tləksaha ghwava-haana, ar də uudahi maamaalah ma Galili kwak-yarvad hwaḁaga kwandaana.

22 Dal ba nə dəghwa Hirudiya da shakaləg təvuukwa Hirudus ar də ghulabahaana, cinngaracinng kə mtakər ba vaivaiya. Aiyama, “Au wagha naagnəngi? Baḁəm dəgiti aa ghalga nəng ən vələkvələga”.

23 Baz zangwadəga, am tləkəssa taa kə dəghwna, “Baḁəm dəgiti aa ghalga nəng ən vələkvələga, aandzu kyalma tləkəssərara.”

24 Kaa dagal kə dəghwən tagar kə babbaan, “Awanda ghalg naayi?” Aiyam babbaana, “Ghəra Yuhwan dadda tsuufəgga.”

25 Ba tə watsər kaa əmndəra da vak tləkəs kə iin amaa, “Ən naagan banda kwan ndakwan aa vəlwavələg nə uud kə ghəra Yuhwan dadda tsuufəg tə pəlaiya.”

26 Cinngaha ba nə iin kwana, kaa njikənjiig ba vaivaiya, amaa mbakyarvad ngwadəgi zuu nə iina, ar də ghwulabahaana, naabi kə pigardapiig biya.

27 Kaa bəlgantbələg kə iin kə kapupuwaan taakiya aa səvardaasəg ghəra Yuhwan. Kaa dagau

kə iin damma guda bərfin ghwudda kə ghəra Yuhwana.

²⁸ Sədaa kəiin tə pəlaiya, vəlar kə dəghwiina, dəghwən dlaḅa vəlar kə babbaana.

²⁹ Cinngaraba mbərzaha Yuhwana, kaa dagau kə iitər ar kəsant kə tluwaana, ar hədnana.

Gəlgəntgəlgə Yesu kə Uudaha ləffu Dləḅa

³⁰ Gwiyaragwiig dlakulva gyiia Yesu kwa ḅəlatərət nə iinən saasa vakaana, ar tagar kə dəgitahi ḅagara nə iitər bəḁəmma, ar də dəgiti tsagaar nə iitəra.

³¹ Adaba uudah bəḁyaka ba kwan daasa kwan sagala, bandva kaffa tlarkənai zərbəlgahaan kə ḁuula zəgaan biya, aiyama taa kə iitəra, “Jiyam dagal da vakavaki maay aandzu ndəwar biya, am ḁiida kuḁəg həḁikəna.”

³² Kaa dəgəḁməg kə iitər damma pərrayiwa ar dal da vakavaki maay aandzu ndəwarbi ba iitər davaatəra.

³³ Nəghara ba nə uudah bəḁyak kə ciya da-galatəra, dlaḅa nəghartəraakanəghəga. Kaa əmndəra dagal kə iitər ba də shəg sagal ma kəsah bəḁəmma, kaa tsugwatsug kə iitər lakuti sagau kə iitəra.

³⁴ Tsugwa ba nə Yesu kaa nəghəganəghəg kə uudah fəḁəgaan ba bəḁyaka, zhutərdaala kə iina, Adaba ar band tuughah kwal dadḁa piiga. Kaa tsagtərtsag kə iin kə dəgitah bəḁyaka.

³⁵ Hərz faci ḅəladaya kaa sagau kə mbərzahaan da vakaana, am nə iitər taa kə iina, “Vaakwana maay ndəwar biya. Faci dlaḅa hərz ḅəladayaana.

36 Bəłarsbələg kə uudah maraa dal damma gədzərkəssaha ar də kəssahaan mbəvmbəvən, maraa sagwa kə dəgitahi da zə nə iitər.”

37 Ngwatərangwug Yesu amaa, “Vəlamtərvələg nə uuram kə dəg zəgga.” Aiyam nə iitər taa kə iina, “Kəm sugudasug kə dəgzəg kalkal də kwaḃi dīvar kə baryam dəga kyil təhs, kəm vəltər ar zuwa?”

38 Amaa taa kə iitəra, “Bruudi ngwen wa vakaruwi? Dam da vazəgaana.”

Vazarna ba nə iitəra, aiyam nə iitəra, “Bruudi dləḃa, ar də kilf buwa.”

39 Kaa tagtərtəg Yesu kə mbərzahaan aa tagartərtəg kə uudah ar cahwara dakwal dakwala tə kazhakw də gyiia.

40 Kaa cahwargacahwarəg kə iitər dakwal dakwala, kyaləm dərmək-dərməka, kyaləm kul dləḃ kul dləḃa.

41 Kəsgəhant ba nə iin kə dūmma bruudi dləḃa, ar də kilf buwna, dzəgaan kə iin kə ghəraan damma zhigəl, tagar kə uus kə Daadamazhigəla, lahnana kə iin kə dūmbahaana vəltər kə mbəzahaana, ar vələr kə uudaha. Tagwtərnən dlaḃ kə kilf buuna kə mbərzahaan ar vəltər kə uudah ba dəmma.

42 Baḃəmma zaruuzəg tlatərtləga,

43 ar dzahant kə lahgaha bruudi ar də kilfiina, tlavkəna nə alghw kəlawə tar buwa righarighan.

44 Dyakəra uudahi zaru kwanən kə dəgzəga ghwalvah alfu dləḃa.

Dal Yesu Təghəra Yuwa

45 Ba tə watsəra kaa fətəraafəg nə Yesu kə mbərzahaan damma perrayiwa maraa tsugwa ma Betsaida lakwti dagau kə iina, iin dlaḃa dīitərs kə uudaha.

⁴⁶ Təhalakwa diyatərəs nə iin kə uudaha, kaa dagat kə iin dat kungula aghw da dzugwazhigəla.

⁴⁷ Bəlaa ba hwaasa, pərrayuna ndza ma taataka yuwahaiya. Ndza ba dlaḡ nə Yesu tə ghaiya gardz ba daghwvaana.

⁴⁸ Nəgha ba nə iin kə dlada dūuləgaanaatər kwak-yarvad ḡagavanaatər də fəda, band garava karfi həkərda avəda. Kaa dagal kə iin təghəra yu da vakaatəra. Zəkk amaa bandgi da ghuda dagala.

⁴⁹ Nəghara ba nə iitər dagal tə ghəra yuwa, am nə iitər ndakwani daddkwa səgal tə afka, kaa huuləg kə iitəra,

⁵⁰ adaba badəm nəgharanəghəga, kaa gədzəg kə iitəra.

Kaa tagtərtəg kə iin taakiya, “Ndavam biya! Ba kaiya, gədzam biya!”

⁵¹ Kaa daas kə iin damma pərrayu əmtad də iitər, kaa ghacgaghacig kə fədiina. Kaa ḡa jappər kə iitər ba vaivaiya,

⁵² adaba ar sərgai kə dəgiti tuuk vakai nə gəlla uudah alfu dləḡən biya, kwakyarvad irrəvidmahudaatəra dəkdəka.

Mbəghanimbəg Yesu Kə lii Yang Biya

⁵³ Dzəvara ba nə iitər kə yuwa haiya, ar tsugwa ma Janisarat, ar ngudəna kə pərrayuwiin tə ghaiya yuwahaiya.

⁵⁴ Ba sagalaatər wah ma pərrayuwa, caaricaari kaa sərgaakasəreg kə uudah taaki, mbats Yesu.

⁵⁵ Kaa ḡala əmdərg kə iitər aandzu takwar ma haiyin, kaa ba langarlang kə iitər kə lii yang bi tə dəga hənganaatər da vakavaaki ar cinnga nə iitər taakiya vaakwah Yesu.

⁵⁶ Baðəm vakavaki dɔgal nə iina, bi kəs dyaka, ma zər kəssa, bi ɔalaɔalaha, ar hængna kə lii ya yangbi tɔ ghaiya kasukwa, ar ghalɔg mbakyarvad lii yangbi maraa tappənan aandzu ba ghaiya sɔdavaana. Baðəm lii taparnatapɔgga mbaharambahɔgga.

7

Adzahadzaha Lii Maamaala

¹ Farisiyaha ar dɔ kyalma lii tsaga adzahadzaha Musa lii saral ma Wurshalima fadərɔvət vak Yesu.

² Kaa nəghəganəghəg kə iitər kə kyaləma mbərzahaan ar zaa kaf kwal barga dɔva, tɔdvad adzahadzahaatəra ar maay dɔ caccu biya.

³ Adaba Farisiyaha ard Yahudaha baðəm ar maay za kaf ɛndkwah biya, bamma bararabarəg kə dɔvahaatəra, tɔdvad adzahadzaha daadijahaatəra.

⁴ Ma saraghasəg saa ma kasukwa, ar maay za kaf ndan biya bamma bararabarga. Məng dlaɔ watlərən kə adzahadzaha daadijah baɔyak kwa gwiyaru nə iitəra, dlaɔa ar tsuufəgaana, band bara kuwa hɔɔɔa yuwa, shakaha, ar dɔ tɔfuwa.

⁵ Kaa ndavgarundavəg kə Farisiyaha ar dɔ lii tsaga adzahadzaha Musa kə Yesu, “Aujilbəg kə mbərzahagh ar maay gata adzahadzaha daadijah ar za kaf dɔ dɔv bakwal caccuwi?”

⁶ Ngwatərangug taakiya, “Mbats ba kalkal nə tlayanngəra tagga nə Ishay təghər kəskuram taakiya am muniya! Bandkwa vindava taakiya, “Am Daadamazhigəla, ‘Ar fəkwaara bad ghai nə uudah kəskaiya,

irrəvidmahudətər biky dɔ kaiya.

⁷ Ar ɔagwa ba gyagyaan kə kwatnahəra.

Ar tsagtər adzahadzaha uudaha,
dlakulva əlbəga Daadamazhigəla.’ ”

⁸ “Duwamarsduug nə uuram kə adzahadzaha Daadamazhigəl kwa tagaa nə iin taaki aa gatavgatəga am gata dəga daadiij uudaha.”

⁹ Amaa taa kə iitəra, “Am sərgasərg kə duwa adzahadzaha Daadamazhigəla mbakyarvad am gata dəga daadijaharuwa!

¹⁰ Adaba tagaatag Musa taakiya, ‘Faarafəg kə daadagha ar də baabagha,’ dlaḡa, ‘Dadda kwa ḡaava daddana bi babbaana barari tsavva.’

¹¹ Am duugarsduug nə uuram kə uudi maay tsa puuta daddaana ar də babbaan biya, farwut taakiya badəm nə dəgit mamma ndza da tləkkəna nə uuram vakara fanarafəg kə Daadamazhigəla.

¹² Tsamarva ndəkwah nə uuram kə məlgaru kə daddana ard babbaana.

¹³ Tədvad kwan wam neneg nə uuram kə əlbəga Daadamazhigəl mbakyarvad dəga daadijahi am tsagtər nə uuram kə uudaha. Am ḡag band kwah dlaḡ nə uuram kə dəgitah bədyaka.”

Dəgiti Fəgara Uud ndzəga kwal Caccu Təvuukwa Daadamazhigəla

¹⁴ Kaa gwiya ḡahtərətdahəg nə Yesu kə dlamakəlaaa, amaa taa kə iitəra, “Cinngamwacinnḡ badəmma, am nəḡhaaka dlaḡ ba marauwa.

¹⁵ Dəgiti dəgaa damma vəḡh kə uud bi wa fəgara ndzəga kwal caccu təvuukwa Daadamazhigəl biya, dəgiti sagal ma vəḡh kə uud wa fəgaraa ndzəga kwal caccu təvuukwa Daadamazhigəla.” [

¹⁶ Daddakwad hyimiya cinngaana aa cinngacinnga.]

¹⁷ Təhala tagwavaan də uudaha, kaa daas kə iin da hənyaha, kaa ndavgarundavəg kə mbərzahaan kə dəgiti tuuk vakai nə wənən kə garava.

¹⁸ Ngwatərangugga amaa, “Mbats kuram ndakwi nəghamaaka biya? Nəghamaaka bi taakiya Dəgiti dəgaa damma vəgh kə uud bi wa fəgaraa ndzəga kwal caccu təvuukwa Daadamazhigəl biya,

¹⁹ adaba aa dəhi damma rəvidyan biya, aa dəhi ba damma hudaana, təhalakwaha kaa sagal ma vəghaana.” (Vaakwana maradamarəg Yesu taakiya makwar kə dəgzəga bad caccuwa.)

²⁰ Kaa zavuukw də taakiya, “Dəgiti sagal ma vəgh kə uud iin wa fəgaraa uud ndza kwal caccuwa

²¹ Kwakyarvad sagal ma rəvidmahuda uud nə dzama 6a kəladəra, shi6əlga, 6a gəla, tsa shifəgga ar də 6a gwaragwara,

²² ard dlərməga, kəlaadəra, valla uudaha, ar də kəmma dəga tsa zhərwa, ar də shilga, ar də badza ɗaaga, ar də naaghəra ar də dlagəra

²³ Badəm wanahaan kə dəga kəlaadəra sagal bamma rəvidmahuduuda, badzəgaan kə ndzəgana uuda.”

Fadghəra uussa

²⁴ Kaa ciya dagal kə Yesu vaakwahiin damma larda Taya ard Sidon. Kaa daas kə iin da vəgya uudana, nahabi nə iin maa səran aandzu ndəwar biya. Bakəvakwaha pəlewapələg kə shə6ga.

²⁵ Cinngaha ba nə uusiin kwa tsaag shidkwa shatanaha kə zər dəghwaan kə əlbəg təghəra, caar-icaari kaa dagau mbəɗan təvuukwana.

26 Uusna dēghwa Helenaha. Yavva ma larda Finikiya ma haiya Suriya. Kaa ghalla Yesu kē iin maa lagwda kē shatanahēn ma vēgha dēghwaana.

27 Am Yesu taa kē iina, “Aazaruuzēg zarh ndan tlētēra, kalkalbi kēsvant kaf vėlēvtēr kē ghēgyah biya.”

28 Ngwangug nē uusēna amaa, “Aana, bandkwah, dadda tsaga dēgita, abi, zēgaan nē ghēgyah kē kafi ǂalgāl vaka zēgaa kē zarēh.”

29 Aiyam Yesu taa kē iina, “Mbakyarvad ngwuggi aghaa ngugga nēngna, dēg daas da hēnyaha, dūughardūug shatanahiin kē dēghwagha.”

30 Kaa gwiya daas kē iin da hēnyaha, tlēghara hēnga tē piin kē dēghwaana, dūugharsdūug shatanaha.

Mbēghnambēg Yesu kē matanga kwa tagdabi kē ghaiya

31 Duughars ba nē Yesu kē larda Taya, kaa ghuda dagal dē Sidon lakutti gwiya daas damma yiwhaiya Galili, ar dē ghaiya kēs kēlawā Dikapolis.

32 Vaakwaha ar sardēv nē uudah kē matangng kwa tagēda dlah kē ghaiya. Kaa ghalgaan kē iitēr maa tappēna kē uudanēn maa mbanna.

33 Dahant kē iin kē matangēn damma dlēmmbaava vakavaki maay ndwar biya, kaa fahardēm kē iin kē zarha dēvaan damma hyemyahaana, dlaǂa tēfa kē ashavaiya, tapēna kē aryahaana da ashavayiina.

34 Kaa vazza damma zhigēl kē Yesu kaa dēya shifēg kē iin bad ndzēda, amaa taa kē iina, “Iffata!” Iin taakiya, “Wurga!”

³⁵ Tagaa ba nə iin kwaha, kaa wurəg kə hyimiya-haana, dəgiti həkyəghani aryahaana pləmpəlgə, kaa tagaan kə iin kə ghai ba marawwa.

³⁶ Bəlatəraabələg nə Yesu kə maggi aa tagarar bi aandzu war biya, bakəvakwaha kaa kutgaan kə iitər kə dəgiti dzəghardzəgən.

³⁷ Kaa 6a jappər kə uudah ba vaivaiya, am nə iitəra, “Bagaabəg kə dəgit badəm bakalkala! Baz lii matang ndza cinngacinng kə əlbəga, lii hatstəruu hyəmiya ar tagaan kə ghaiya.”

8

Gəlgəhantgələg Yesu Kə Uudah Alfu Uufadə

¹ Makwahiin kə sarta, kaa gwiya fadəgətfadəg kə uudah ba dyaaka. Maay tsau nə dəgzəg vakatər biya, kaa dəhgantdəhəg nə Yesu kə mbərzahaan amaa taa kə iitəra,

² “Ən 6a zhuwadaala uudahaana, hənga həkərd wan kwan ar ba vakar bakwal dəgzəga.

³ Akwama dīyantərəsdīiga daas da hənnyaha də waiya, ar da mbasda biya. Adaba kyaləm saral vaka bətkya.”

⁴ Am mbərzahaana, “Da tləvkəna mər nə dəga zəg makwanən kə təghal kwada tləgaara kə uuda-haani?”

⁵ Kaa ndavatərundavəg kə Yesu taakiya, “Bruudi ngwen wa vakaruwi?” Aiyam nə iitəra, “Uudifa.”

⁶ Kaa tagtərtəg kə iin kə uudah aa cahwararac-ahwarəg tə haiya. Kəsant kə iin kə bruudiin uudifna, kaa tagar uus kə Daadamazhigəla, lah-nana, vəltər kə mbərzahaan kiyava tagwar kə uuda-ha.

⁷ Məng dla6 kilf mishish hədiikən vakaatəra. Faraa kə iin kə barka, amaa tagwamtərnatagw kə uudaha

⁸ Zaruuzəg nə uudaha, tlatərtləga, ar dzahant nə mbərzahaan kə təmgəan alghw uudifa.

⁹ Lii zaruuzəg ar məng damma alfu uufada. Kaa diitərəs kə iin dagal kə uudaha.

¹⁰ Bat watsər kaa dəgəmdəg kə iin damma pərrayu də mbəzahaan, ngal dagal kə iin damma larda Dalmanuta.

Gata Dəga Sərga

¹¹ Kaa sagau kə Farisiyah sa 6alagajau də Yesu, Sarsaa fəshgaana, kaa ghalgaan kə iitər maa martərda kə dəga jappər kwada nəg kə dəga sərg saay ma ghərazhigəla.

¹² Kaa dəya shifəg kə iin bad ndzədda, amaa, “Aujilbəg kəskuram uudaha zaman am gata dəga sərgi? Ən tagkurtag kə jiira, maay watlərən kə dəga sərəgi da marvətər kə uudaha zamanən biya.”

¹³ Təhalakwaha kaa duutərəsduug kə iina, kaa daas kə iin damma pərrayuwa, kaa dzəva dagal kə iin dat ghyaba kwaha.

Yista Farisiyaha Ard Hirudus

¹⁴ Viyatəraavig kəsa bruudi kə mbərzaha Yesu, ba pal wa vakatər ma pərrayuwa.

¹⁵ Kaa 6əlaatərabələg nə Yesu kə maggiya, amaa, “Fəmfəg kə hyəmmi dəgiya, dla6a am fəgaan kə taad tə yista Farisiyaha ar də dəga Hirudus.”

¹⁶ Kaa tagkəvaatag kə mbərzah ma taatakaatər taakiya, “Mbakyarvad kiyam maay də bruudi ha waa taag nə iin ndəkwahini?”

17 Nəghaakaba nə iin kə dəgiti ar taag nə iitəra, kaa ndavtrundavəg kə iina, “Aujibəg am taakiya am maay də bruudi? Mbats, gwastən nəghamaaka biya? Dlaḅa səramaaka biya? Mbats dəkdək ghəraruwa?”

18 Am də gyiyaha, am nəghəga biya? Am də hyəmmyaha, am cinnga biya? Mbats dzamamna biya?

19 Ma sartakwa lahanteru nai kə bruudi dləḅ kə uudah alfu dləḅna, alghw ngwen wa dzahamant nə uuram kə təmngaani?”

Kaa ngugangug kə iitər taakiya, “Alghw kəlawə tar buwa.”

20 “Bruudi uudifən kwa lahanteru nai kə uudahna, maandala alghwah ngwen wa dzahamant nə uuram righarighan də ghwadgahaanii?”

Am nə iitər taa kə iina, “Alghw uudiffa.”

21 Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Gwaastən nəghamaaka bi kə əlbəgar biya?”

Mbəghanambəg Yesu Kə Gulfma Betsaida

22 Daragha ba nə iitər damma Betsaida, kaa səvardasəg nə uudan gulf kə Yesu, kaa ghalgaan kə iitər maa tapna kə gulfiina.

23 Viyiit kə iin kə dəva gulfəna, tadda kə iin dagal da gylga kəssa. Təfgharvaba nə iin kə ashavai kə uudanən magyiya, tapna kə iina. Ndavaru kə iin taakiya, “Agha nəghəganəghəg kə dəgita?”

24 Kaa dzəgantdzəg kə gulfən kə ghəran damma zhigəl, amaa, “ən nəghəganəghəg kə uudaha, ən nəghtər band uufaha, ar gwayaiva.”

25 Kaa gwiya tapgaan kə Yesu kə gyiyaana. Ngal wurgətwurəg nə gyi təvakaiya, mbana, kaa nəghəganəghəg kə dəgit ba marauwa.

26 Kaa ɓəlgarsɓələg Yesu daas da hənyaha, amaa taa kə iina, “Gwiya təbi kə zərkəss biya.”

Haighanthaig Bitrus Taakiya Yesu iin nə Kəristi

27 Yesu ard mbərzahaan daral damma zərkəssah ma Kaisariya Filibi. Təghərdəga kaa ndavtərundavəg kə iin kə mbərzahaan taakiya, “Ən war nai ma tag nə uudahi?”

28 Kaa ngugangug kə iitər taakiya, “Kyalləm ar taaki, agha Yuhwan dadda tsuufəga, kyalləm ar taakiya, agha Iliya tlayanga, kyalləm dlaɓ ar taakiya, agha pal ma tlayangaha.”

29 Kaa ndavtəruundavəg kə iina, “Kuraməm, ən warnai mam tləg nə uurami?” Ngwaangug nə Bitrus taakiya, “Kəgh nə Kəristi.”

30 Kaa ɓəltəra kə maggi kə mbərzahaan aa tagararbi aandzu ndəwar kə əlbəg təghər kə iin biya.

Tagadatag Yesu Təghər Kə əmtsəgaana

31 Makwanən kə sarta, kaa fəgarzhafəg kə Yesu tsagtər dəgit təghər kə ɗuuli da həbəg Zəra Uud kə dlaɗ shah-shaha. Ar da naabi nə maaləh təghər kə dlamaa kəlawə ard maalaha zhiila kəssa uufah, ard lii tsaga adzahadzaha Muusa, da tsəvaana, təhala həng həkərd da ciig də shiifəgga.

32 Taggada bat ɓalaɓal kə kwanən kə əlbəga.

Kaa ɗahanat nə Bitrus kə Yesu damma dləmmbaava, buuraraana.

33 Kaa gwivət kə yesu vazəna kə mbərzahaana, ngal caa gyi kə iin tə Bitrus taakiya, “Yagh vakar,

shatanahna! Dзамaghəragha band uuda duniya, band dзамaghəra Daadamazhigəl biya.”

³⁴ Təhalakwaha dahant kə iin kə uudah ar də mbərzahaan ba hərz də iina, amaa taa kə iitəra, “Badəm daddakwa naa gata kaiya, duwant kəghəraana, kəssant kə tlaḅa hərtəgaan kaa gatəkwagatəgga.

³⁵ Badəm daddakwa naa fa shifəggaana, da tləkəna biya. Dlaḅa badəm daddakwa bəlda shifəggaan mbakyarvad kaiya, ar də əlbəga marawa, aafəga ba də fəga.

³⁶ Au payḁaan akwama tlakkənətləg nə uudan kə dəga duni ba dəm bəlda kə shifəggaani?

³⁷ Dlaḅ au wada vəlda nə uudan dlakulva shifəggaani?

³⁸ Badəm daddakwa cinnga zhirwara ard də əlbəgar ma kwanən kə zamana kwa maay jiir mavakai biya dlaḅa də haipah ba dyaka, Zara Uud ndakwi da cinngaən kə zhəruwan ma sartən da saggau nə iin ma ndangəra Daddaana əmtad də zərbəlgah kwar caccuwanacaccuwana.”

9

¹ Amaa dlaḅ taa kə iitəra, “Ən tagkurtag kə jiira, məng lii ar ghacəga vaakwan ar maay da əmtsəg biya, bamma nəgharanəghəg kə sagauwa tləksəra Daadamazhigəl bad ndzəḁḁa.”

Gwiyavətgwiig nə ndzəgana Yesu

² Təhala həngah əngkwaha kaa kəsgankəsəg Yesu kə Bitrus, ard Yakuba, ard Yuhwana, kaa langtərdət kə iin dagat damma aghwa ba kyakkwa, ar ndzan ba davaatəra vaakwahiina. Kaa gwivətgwiig kə ndzəganaan təvuukwatəra,

³ sɔdvaan ndza madɔkw batɔl ar mbiiga, maay dadda bara kadlangi bardabarɛg ndkwah ma duni biya.

⁴ Kaa tsɛgwatsug tlayang Iliya ard tlayang Musa vakaatɔr ar taaghai dɔ Yesu.

⁵ Am Bitrus taa kɔ Yesu, “Dadda tsagadɔgita, maraw ndzɛganamiyam vaakwanɛna, kɔm tafgatafɛg kɔ tsakwamah hɛkɛrd, pal kɛskɛgha, pal kɔ tlayang Musa, pal dlaɔ kɔ tlayang Iliya.”

⁶ Sɛrgabi kɔ dɛgiti da tag nɔ iin biya, adaba gɛdzarɛtgɛdzɛga ba vaivaiya.

⁷ Kaa saay kɔ akumb hɛdtɔrdu, kaa ba cinngal-cinng kɔ kungy ma akumbiina, taakiya, “Kɛgh zɛrarra, kwan waig naiya. Cinngamarnuucinnga!”

⁸ Maay ma taadatɔr biya, kaa ɔala gyi kɔ iitɔra nɛgharabi ndɔwar biya, ba Yesu kalti wa ɛmtad dɔ iitɔra.

⁹ Tɛghɛrdɛga saayatɔr maghwa, kaa ɔɛltɔr maggi kɔ Yesu aa tagararbi aandzu ndɔwar kɔ dɛgiti aa nɛghɛga nɔ iitɔr biya, bamma ciyitciig Zɛra Uud ma gɛtlah ndanna.

¹⁰ Ar duwars kɔ ɛlbɛgɛn bamma taatakaatɔra, kaa ndava zaraabahaatɔr kɔ iitɔr taaki auwa tlatlɛg nɔ Yesu dɔ “Ciig ma gɛtlah”.

¹¹ Tɛhalakwaha kaa ndavɛgarundavɛg kɔ iitɔr taakiya, “Auji lbɛgci kɔ lii tsaga adzahadzaha Musa ar taaki ba tlayang Iliya wada fɛgharzha saay ba zɛngwa, tɛhalakwaha kaa Yaazhigɛli?”

¹² Ngwangug Yesu taakiya, “Ba jiira tlayang Iliya wada fɛgarzha saaya ba zɛngwa mbakyarvad ɔadla dɛgitah ɔadɛmma. Bakɛvakwaha vindavindan taakiya Zɛra Uuda da hɛɔgaan kɔ dlaɔ shah-shaha, dlaɔa ar da naa biya. Nii ɛnd kwah bi hii?”

¹³ Abi, sahisæg nə Iliya, ɓagarraɓag nə uudah kə iin kə dɛgitaɓ baɗəm kwa naag nə ɓhəratər baɗəmma, band kwa vindavindan da dzəgardzəga.”

Mbəghanambəg Yesu Kə Zərə Kwa Də Shatanaha

¹⁴ Gwiyaɓhəra ba nə Yesu ar də mbərzah həkərdən savak kyalma mbərzaha, kaa nəɓhəganəɓhəg kə iitər kə uudah baɗyak faɗəga təɓhər kə iitər. Lii tsaga adzahadzaha Musa dlaɓa ar ɓalla agajau də iitər.

¹⁵ Nəɓharaba nə iitər kə Yesu kaa ɓa jappər ba vaivai kə dlamaa kəlaw baɗəmma, kaa əmdəra da tagar uus kə iitəra.

¹⁶ Kaa ndavatuundavəg nə Yesu kə mbərzahaana amaa, “Agajawaw wam ɓag nə uuram də iitəri?”

¹⁷ Kaa ngwangug kə uuda nə iin ma dlamaa kəlaw, amaa, “Dadda tsaga dɛgita, wan zərar naa səkadəv naiya, kwa ciɓəg nə shatanaha dlaɓa tsəɓharvatsəg kə taaghaiya.

¹⁸ Ba tuukw sarti tsəɓwaraa nə iina, tɔavgaarəttɔavəg da tə haaya. Faraa kə kubəg ma ɓhaiya, baz kərɗa tɔrɗa, ɓhularant kə vəɓh ba dzəɓhəɓha. Dahandahəg kə mbərzahagh da lagwana, pilatərvaapilga.”

¹⁹ Ngwatərangug nə Yesu amaa, “Kuram uudaha zamana, am maay də faɗɓhər biya, ən da zəlma əmkɔyangar nai də kurami? Dlaɓa ənda ɓəshkur hər nai kwanahaanii? Ayakam kə zəriin da vakara.”

²⁰ Kaa səgardəvsəg kə iitər kə zəriina, nəɓha ba nə shatanahən kə Yesu, bat watsəra kaa tɔvgaarəttɔvəg kə iin kə zəriin dat tə haaya, kaa

tæg kə vəghaana, gudbəlɓəlga, baz kubæg sagal ma ghaiyaana.

²¹ Kaa ndavgarundavæg Yesu kə daddaana, “Fəgharzha hər nə dəginən kə ɓagarɓagi?”

Aiyam nə daddaana, “Fəgharzha bamma zarhəra.

²² Balgaan damma kaara ar də yuwa, kiyava tsəgaana. Akwama mæng nə dəgiti agha ɓaggnanənga, zhukəmdalazhug agha mələkəmdu.”

²³ Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Aujiɓæg agha ndava taakiya mbatak ən ɓagnaɓagi? Abi, makwar kə dəgit ɓagaɓag vak dadda fadghəra.”

²⁴ Caaricaari kaa dzəgantdzæg kə dadda zərən kə kungy amaa, “Fandghərətɓəga, məlwadmələg ən farna kə fadghəra!”

²⁵ Nəghaba Yesu kə uudah ar ba sagau də əmdərɡa, kaa cagaraacag kə iin kə gyi kə shatanahən amaa, “Kəgh shatanahən tsəgharəva kə zərən matang makwai kə taaghaiya ard cinngacinnga, assagal ma vəghaana, gwiya dəbi dɓaɓ damma vəghaan biya.”

²⁶ Kaa huulæg kə shatanahna, kaa gajagaan kə iin kə zərən ba vaivaiya dɓaɓa kaa dagalaana. Kaa həngahəng kə zərən band daddakwa əmtsəəmtsana, baz tagaan kə kyalm taaki, “Abi, əmtsəəmtsəga.”

²⁷ Kaa həkynan nə Yesu kə dəvaan ciyanta, ghacana.

²⁸ Dagma ba nə Yesu da hənyaha, kaa ndavgaruundavæg kə mbərzahaan ma dləmmaaba, taakiya, “Aujiɓæg kəskəmd pilekəmdvaa lagwa shatanahiini?”

29 Kaa ngwanguga kə Yesu, amaa, “Hulfa kwan kə shatanaha laguvda biya bamma də dzəgwazhigəla.”

Gwiya Tagadatag nə Yesu Kə Əlbəg Təghər Kəmtsəgaana

30 Kaa ciya dagal kə Yesu ar də mbərzahaan vaak-waha, Kaa ghudadagal kə iitər ma huḍa Galili. Nahaabi Yesu sərvaka vakavaki də iitər biya,

31 aḍaba ndza tsaggtər dəgit kə mbərzahaan taakiya, “Zəra Uuda da vəlvətər damma dəv kə uu-daha, da tsəvana. Təhala həngah həkərda da ciiga.”

32 Nəgharaakai kə dəgiti tag nə iin biya, dlaḍa ar gədzəg kə ndavgaana.

Warwa juujig də Dyakəra

33 Daragha ba nə iitər damma Kafarnahuma. Kaa daas kə Yesu da hənyaha kaa ndavtrundavəg kə iin kə mbərzahaan amaa, “Agajawaw wamaa ḅag nə uuram tə ghərdəgi?”

34 Mbədar bi kə ghaiyatər biya, aḍaba ḅalarḅaləg kə agajaw təghərdəg taaki war maal mataatakaatəra.

35 Kaa cuhwurgacuhurg kə Yesu, dahant kə kəlawar tar bu na, amaa taa kə iitəra, “Baḍəm wanaa nəg kə dəga zungwa, barari nal kə dəga haal baḍəmma, naal dlaḅ kə kwatnaha uudah baḍəmma.”

36 Səddan kə zərzəra, ghacna ma taatakaatəra. Həkyna həḅək təvəgh kə vəghaana, amaa taa kə iitəra,

37 “Baḍəm daddakwa dləghəga zərzər əndkwan mbakyarvad ḍagara, dləghakwidləghəg kəskaiya. Dadda kwaa dləghkwi kai dlaḍa, kaibi wa dləghkwi

nə iin biya, aa dləghəga daddakwa ɓəlakwadi kaiya.”

Kwa Maay Tləghuma miyam Biya, əmtad də kəmyama

³⁸ Am Yuhwan taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, məng nə uud kəmda nəghəga nəmd lagwa shatanah ma daagaha, kəm tsarvana, adaba maay ma kəmyam biya.”

³⁹ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Tsamarəv biya, maay wa ɓa dəga jappər ma daagar təhalakwaha kaa taa əlbəg ghwad tə kai biya.

⁴⁰ Badəm wa maay ɓa tləghum də kəmyam biya, əmtad də miyama.

⁴¹ Ən tagkurtag kə jiira, badəm waa vəkur yuwa həbbəg, aandzu ba kwu palla adaba am dəga Kəristi, ən tagkurtag kə jiira, da pilwabi nə dəghigaan biya.”

Dəgitahi Fəgara Uud Kə Ba Haipa

⁴² “Badəm daddakwa fəgaraa pal ma zərzarhahaan fadghəraatər tə kaiyən kə ɓa haipa, da nəg kə dəga zhuwadaala. Da nguləm ngudvardəm nə akura vaar ma kungy, ɓəldəm damma dəlva.

⁴³ Akwama fəkaa ɓa haip nə dəvaghə, agha ghuddana. Nguləm agha tləkkəna kə shifəgga damma zərazər də dəv palla, təghər kə damma kaar fai də dəvahagh bəkurda, vakavakən da tsəvabi nə kaarən biya. [

⁴⁴ Kwadyahanən kwar zətərzəg vaakwahiina, ar maay əmtsəg biya, dlaɓa tsəva bi nə kaariin biya.]

⁴⁵ Akwama shəgahagha wa fəkaa kə ɓa haipa, agha ghuddana. Nguləm agha tləkəna shifəga

tangw damma zərazər də shəg pal, təghər kə damma kaara fai də shəgahagh bərkudə. [

⁴⁶ Kwadyahanən kwa zətərzəg vaakwahiina, ar maay əmtsəg biya, kaarən dlaḅ tsəva biya.]

⁴⁷ Akwama fəkaa ḅa haip gyiyagha, nguləm agha təddana. Nguləm agha tləkəna kə tləkəsəra Daadamazhigəl də gyi pal təghər kə damma kaara fai də gyiyahagh ba bərkudə

⁴⁸ vaakwahiina, ‘Kwadyahaan zətərzəgna, ar maay əmtsəg biya,

Kaariin dlaḅa tsəva biya.’

⁴⁹ Da fəshav aandzu kwar kə uuda də kaara, bandkwa fəshav nə kyulləg də iizhamalaha.

⁵⁰ “Iizhamalaha dəgit marraw nə iina, akwma tagwazhatagw nə iizh də yamyamana, am da gwida ndari? Aandz məng nə iizh ma kuram, am ndzan ma gabərər də zaraabahaaruwa.”

10

Tsag Təghər Kə Lagwa Uusa

¹ Kaa duwa vakavak kə iin kə Yesu, kaa ciya dagal damma larda Yahudiya, kaa dzəva kə iitər dat ghyaba zaagha Jodan. Uudah bədyaka dlaḅ gwiya dzaharvətdzahəg vakaana, kaa gwiya tsagtərtsag bandkwa nət nə iina.

² Kyalma Farisah sarəvsəg sa fəshgaana, kaa ndavgarundavəg kə iitər taakiya, “Ma adzahadzaha Muusa, kalkalaan kə uudan lagwars kə uusaana?”

³ Kaa ngutərangug Yesu amaa, “Auwa tagakur na adzahadzaha Muus ḅaa?”

⁴ Ngwarangugga aiyam nə iitəra, “Haighanthaig nə Muus taakiya agha vinndara kə kakkada tag-wavəgh də uusagha, dlaḅa agha lagwarsa.”

⁵ Am Yesu taa kə iitəra “Vindakura mbak-yarvad dəkdəka ghəraru nə Muus kwanən kə adza-hadzaha.

⁶ Bamma da zəngwa, ndəraandərg ‘Daadamazhigəl kə uudaha ghwalva ar da uusa.’

⁷ Mbakyarvad kwaha, duugaan uud kə dadnaan ar də babbaan əmtsəvət tə uusaana.

⁸ Ba bərkud ar nal kə vəgh palla. Tangw da təvuukwa ard ndzəga band uud palla, maadlai uud bu biya.

⁹ Adabad kwaha, dəgiti aa matləgant Daadamazhigəla, aa tagw bi nə uudan biya.”

¹⁰ Gwiya ba nə iitər da hənyaha, kaa ndavgarundavəg nə mbərzahaan kə Yesu təghər kwanən kə əlbəga.

¹¹ Aiyamaa taa kə iitəra, “Badəm nə uudi lagwda uusaana, gak kwatlərən kə uusa, ḅagagharaḅag kə haipa gwaragwar kə uusa zəngwa.

¹² Akwama uus dlaḅ wa duugars zhiilan kəsuu kwatlərən kə zhiila, ḅagaaḅag kə haipa gwarag-wara.”

Fatəraafəg Yesu kə Bark kə Zər zarha

¹³ Kaa ba langarlang kə uudah kə zər zarh kə Yesu kiyava fətəra barka, kaa burəgaraaburəg nə mbərzahaan kə uudaha.

¹⁴ Nəgha ba Yesu, kaa badzəg nə rəvidmahuuda, amaa taa kə iitəra, “Aduwamtərduug kə zarəh da vakara, tsamtərəv biya. Adaba tləkəsəra Daadamazhigəla dəga jəbba iitəra.

15 Ən tagkurtag kə jiira, badəm daddakwa dləghabi kə tləkəsəra Daadamazhigəl band kwa dləghəg zərzər biya, dəgaabi damma vakai biya.”

16 Sətərdaa kə zarhiin da vakaan həkytərna ba həbəkka, fahtəraa kə dəva, dlaḡa fətəraa kə barka.

Daalazər Dadda Hyahha

17 Təghərdəga ciyadagal Yesu vaakwahiina, kaa sagau kə uuda nə iin də əmndərga, kəlla kə iin kə ghwunj təvuukwana, kaa ndavarundavəg kə iin taakiya, “Dadda tsagaa dəgita jiijiira, awan da ḡag nai ən tləkkəna kə shifəga tangw damma zərəzəri?”

18 Aiyam Yesu taa kə iina, “Aujilbəg kəskəgh ḡa kai dadda jiiri? Au məng dadda jiira, ba Daadamazhigəl palla.

19 Abi agha sərgasəreḡ kə dəgiti taag na adza-hadzaha, ‘Tsəbi kə shiffəg biya. ‘Bagbi kə gwarag-war biya. ‘Bagbi kə ḡəl biya. ‘Bagbi kə shiida fiid biya. ‘Bagbi kə mbadiira biya. Agha faara kə daadagha ar də baabagha.’ ”

20 Am daala zərna, “Dadda tsaga dəgita, abi tsu-fananttsuufəg kwanahaan ciigət bamma zarhəra.”

21 Kaa vazəgaan kə Yesu də vazəga wayakəvəra, amaa taa kə iina, “Ba dəgit pal wa təmkaana. Dəg valətvələg kə dəgiti agha də vakai nəng badəm, agha vəltər kə talagaha, agha tləkkəna kə hyah ba ḡyak ma ḡhərazhigəla. Təhalakwha agha sagau da gatkwagtəga.”

22 Bad cinngacinngaan wah kə əlbəgna kaa badza huḡvəg kə iina, kaa gwiya daas kə iin ma badzəga ərvīdmahudə, adaba dadda hyah nə iin ba vaivaiya.

23 Kaa vaztərvazəg Yesu kə mbərzahaan, amaa taa kə iitəra, “Da dəga ba dlah yaa daddaha hyah damma tləksərra Daddamazhigəla!”

24 Kaa 6a jappəra kwanən kə əlbəg kə mbərzahaana. Kaa gwiya tagətərtag kə Yesu, “Kuram zarhara, da dəga ba dlah, nə uud damma tləksəra Daadamazhigəla!”

25 Da tsaftsaf ba kə adləgwam dagal tə dūula liipər, təghər kə dadda hyah daadamma tləksərra Daadamazhigəla.”

26 Cinngara ba nə mbərzahaan əndkwaha, kaa gwiya fəgarna 6a jappər kə iitər ar ndava ghərahaatər taakiya, “Mabba ndəkwaha, warwa da tləkəna katəgi?”

27 Kaa vaztəraavazəg kə Yesu amaa, “Vak kə uu-daha, mbəlembələna. Vak Daadamazhigəla mbəle biya. Adaba makwar kə dəgit 6aga6ag vak Daadamazhigəla.”

28 Aiyam nə Bitrus taa kə iina, “Duwamndarsdūug nəmnd kə dəgahaamnd badəm kiyava gata kəgha.”

29 Aiyam nə Yesu, “Ən tagkurtag kə jiira, dad-dakwa dūugars vəgyaana, bi zərha babbaana, bi dəghwaha babbaana, bi babbaana, bi daddaana, bi zarhaana, bi guhahaana mbakyarvad kaiya ard əlbəg marawa,

30 dəgiti da tləkəna nə iin ma kwanən kə zamana, da jəguujig shəg dərməkka, təghər kə tləkna hənyaha, ard zarha baabaha, ard dughwaha baabaha, ard yahha, ard zarha, ard guhaha, bakəva kwaha da tləkəna bamma dladə. Təhalakwaha ma zamanən da sagauna, da tləkna kə shifəgga damma zərazəra.

31 Badyak nə uudahi ar dəga zəngwa, ar da nəg kə dəga halla. Dəga halla ar da nəg kə dəga zəngwa.”

Gwiya Tagadatag Yesu kə Əlbəg Təghər kə Əmtsəgaana

³² Ar təghərdəga dagat damma Urshalima, Yesu təvuukwa mbərzahaan ar gatəg tə halla ar baa jappəra. Uudahi gattər tə hal dlaḃa ar gədzəga. Kaa ḃahtərətḃahəg nə Yesu kə kəlawə tar buna damma dləmmbaava, kaa gwiya tagətərtəg kə iin kə dəgiti da dzəgaar də iina. Amaa,

³³ “Kiyam dagat damma Urshalima. Da vəltərvələg nə Zəra Uuda damma dəv kə maalah ma zhiilakəsufah ar də lii tsaga adzahadzaha Musa. Ard ghwudarda kə shariya əmtsəga, ard vəltər kə lii ar Yahudah biya.

³⁴ Ar da nənəgaana, ard tafarva kə ashavaiya, ar da kalaakan də kiḃa, ar da tsana. Təhala hənga həkərḃa da ciyit də shifəgga.”

Ghalga Yakuba ard Yuhwana

³⁵ Təhala kwaha, kaa sagau kə zarha Zabadi, Yakubu ard Yuhwana, davak kə Yesu, am nə iitər taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, kəm naa ghala dəgit vakagha.”

³⁶ Aiyama taa kə iitəra, “Au wam naag nə uuram ən ḃagkurani?”

³⁷ Aiyam nə iitəra, “Kəm ghala kəgha mada dəghaghan damma ndangəra kwargagha, pallamnd maa ndzan tə dəvaa kaffagha, pal tə dəvaa ghyabḃagha.”

³⁸ Am Yesu taa kə iitəra, “Am sərgai kə dəgiti am ghaləg nə uuram biya. Am həḃḃəgahəḃəg kə dladən ən da həḃəg naina? Nii am dzugwantdzug ḃagkura nə uud kə hulfa tsuufəgi da ḃagəwa nə uuda?”

³⁹ Ngwaraangug taakiya, “Aana, kəm dzugwant-dzugwa.”

Am nə Yesu taa kə iitəra, “Aana, am da həbbəgahəbəg kə dladī ən da həbəg naiya, da bagkura dlaḅ nə uud kə tsuufəg də hulfa tsuufəgi da baggwa nə uuda.

⁴⁰ Ndzəgga tə dəvaa kaffara, bi tə dəvaa ghyabara, tlərar bi nə wah biya. Dəgaha lii badlavətərna mbakyarvad iitər nə wah kə vakavaka.”

⁴¹ Cinngaraba nə kyalma mbərzah kəlawən kwana, kaa badza ərvidmahud kə iitər də Yakub ard Yuhwana.

⁴² Kaa dahtərətdahəg kə Yesu da vak palla amaa taa kə iitər, “Am sərgasərg ma lii Yahudah biya, lii sərəvtərsərg də kwarga, ar martər ndzəd kə uudahaatəra, uudah maamaalatər ndakwani ar martər ndzəd kə uudahaatəra.

⁴³ Da maay əndkwah ma taatakaru biya. Mbakyarvad kwaha, badəm daddakwa naa nəg kə maal ma kurama, barari bagarnəs kə kwatnahər kə kyaləma.

⁴⁴ Dlaḅa badəm daddakwa naanəg kə maal ma kurama, barari naal əva uudah badəmma.

⁴⁵ Adaba Zəra Uuda sahi mbakyarvad bagvarnəs kwatnahər biya, sahi da ḅa kwatnah nə iina, dlaḅa vəlda kə shiffəgaan kiyava varra uudah badyaka.”

Mbəghanambəg Yesu Kə gulf Bartimawus

⁴⁶ Daragha ba nə iitər damma Yariko. Ba iin ndakwani saggal ma Yariko də mbərzahaana, əmtad də uudah badyaka, ndza mənəg nə uuda nə iin gulf cəhurgan ma ghyaba duul ghalga. Daagaan Bartmawus, zəra Timawus.

⁴⁷ Cinngha ba nə iin taakiya Yesu zhiil Nazaret wa ghuda dagala, dzəgant kə iin kə kungy taakiya, “Yesu, zəra Dauda, zhukwadaalazhuga!”

⁴⁸ Kaa burəgaraaburəg kə uudah badyak, ar taakiya “Ndzandzəga,” bakəva kwaha gwiya dzəgant kə iin kə ghai badyadyaka amaa, “Zəra Dauda, zhukwadaalazhuga!”

⁴⁹ Kaa ghacgaghacəg kə Yesu amaa, “Dahamwantdahəga.”

Ar dahant kə iitər kə gulfna, am nə iitər taa kə iina, “Ciiga, dlaiga wa dāa kəgh nə Yesu.”

⁵⁰ Bəlda kə nuurana, bərhwaat kaa ciig kə iin dayak kə Yesu.

⁵¹ Kaa ndavəgarundavəg kə Yesu taakiya, “Au waghə naag nəng ən bagkani?” Am gulfən taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, manaa naa nəghəganəghəgga.”

⁵² Aiyam Yesu taa kə iina, “Dəga, fadghəragha mbakambəga.”

Caaricaari kaa nəghəganəghəg kə iina, kaa gata Yesu kə iin dagal tə duula.

11

Dagha nə Yesu Damma Wurshalima

¹ Həzarət ba nə iitər daadamma Wursalima, kaa ghacəgagacəg kə iitər ma Betafaji ard Betani, vaka Gaval kwa də Uufaha Zaituna, kaa bəlgantbələg nə Yesu kə mbərzahaan buwa,

² Amaa taa kə iitəra, “Damdəg damma gədzərkəsən təvuukwaruna. Bad daasaruwa am da nəghəganəghəg kə gəlaaḃa aghyungngw ngudəngudana, kwa tapavənai dalgaa biya. Pəlamdaapəlgə

³ Akwama ndavakurundavæg nə uud taakiya, ‘Aujilbæg kəskuram pəlgaani?’ ‘Am tagar taakiya, Yaazhigəl wa naagaana, da gwiigaan saas bandakwan ndakwana.’ ”

⁴ Kaa dagal kə iitəra, ar nəgha kə gəlaaḅa aghyungngw ngudəga tə ghaiya hənnyaha tə ḁuula. Ar təghərdəga pəlgaana,

⁵ am lii ghacəga vaakwahiin taa kə iitəra, “Am pəlləg damər kə aghyungwini?”

⁶ Kaa ngwangug kə mbərzahaan buna bakalkal bandkwa tagatər Yesu, kaa ḁuutərəsḁuug kə uudaahiin dagal də aghyungngwiina.

⁷ Sarardəv ba nə iitər kə aghyungngwən kə Yesu, ar ḅalət kə səḁavahaatər tə vakaiya, kaa ḁalgaan kə Yesu cəhura tə vakaiya.

⁸ Kaa ḅalgaḅaləg kə uudah kə səḁavahaatər bəḁyak tə ḁuula, kyaləmah dlaḅa ḅalara dəva uufahi ghwadarda nə iitər saama guhaha.

⁹ Lii təvuukwana ard lii tə halaana ar ḁiyaru kə cau taakiya,

“Galyamgaləg kə Daadamazhigəla!

Bark kə daddakwa saay
ma ḁaaga Yaazhigəla!

¹⁰ Bark kə tləkəsərən da saayən kwa dəga daadamnd Dauda.

Galyamgaləg kə Daadamazhigəla.”

¹¹ Dagha ba nə Yesu damma Wurshalima, kaa daas kə iin damma gaagazaiya vəgya Daadamazhigəl vazəna kə dəgitah bəḁəmma, ḅəlaaḅələg tsau ba hwaasa, kaa gwiyağhəra daas əmtad də mbərzahaam damma Betani.

Tlafaatlafəg nə Yesu Kə Uuffa Ghəgyivva

12 Ciyarət ba nə iitər ma Betani dlakaduraana, kaa njəkənjiig nə wai kə Yesu.

13 Nəgha ba nə iin kə uufa ghəgyiv kwad hyimiya, kaa da vazgaan mbatak tləkənatlög kə zər tə vakaiya. Dagha ba nə iin da təvəgha, tləkənabi aandzu ndau tə vakai biya, ba hyimiya, adaba sarta yaa zəra ghəgyiv biya.

14 Amaa taa kə uuffa ghəgyivəna, “Ba dəmma aa gwiya zəbbi nə uud kə zər tə kəgh biya!” Cinnagaracinng mbərzahaan kə dəgiti tagada nə iina.

Yesu Ma Vəgya Daadamazhigəla

15 Dagha ba nə Yesu damma wurshalima, kaa daas kə iin damma gaagazaiya Vəgya Daadamazhigəla farzha kə lagwa lii sagwa dəgitah ard lii vəlgaana. Kaa tlagars dla6 baz tebəraha lii mbəda kwa6a baz avədaha lii valla takalamasara.

16 Tsarva kə uudah kə ghwadadagal də dəgitah ma gaagazaiya Vəgya Daadamazhigəla.

17 Kaa ba tsagtərtsag kə iin kə uudah amaa, “Vindavavindəg taakiya,
“‘Da dāhav nə vəgyar də

Vəgya dzəgwazhigəla dlamakəlaaw badəmma.’
Namdalnəg nə uuram kwan kə ‘vakka shə66a gəlaha.’ ”

18 Cinnagaraba nə maalah ma zhiilakəsuufah ar də lii tsaga adzahadzaha Muus kə kwanən kə əlbəga, kaa fəgarzhafəg kə iitər kə gata dūula tsəgaana, adaba ar gədzəgaana, kwakyarvad badəm dzahava dlamakəlaawən ar 6a jappəra tsagaanana.

19 Bəlaa ba hwaasa, kaa məlla dagal kə Yesu ard Mbəzahaan ma kəssiina.

Ghulalghuləg Nə Ghəgyivən Tlaffa nə Yesuna

20 Dlakadur bawur ar ghudadagala, kaa naghëganëghëg kə iitər kə ghëgyivvën ghulalghulëg tangw dat tlaliyaana.

21 Dzamghanidzamëg Bitrusa, amaa taa kə Yesu, “Dadda tsaga dëgita, zharga! Ghëgyivvën tlafigha nëngën ghulalghulëgga!”

22 Ngwatërangug nə Yesu amaa, “Famdëghërëtfëg tə Daadamazhigëla!

23 Bak jiir wan tagkurtaga, akwama fëdghërëtfëg nə uud tə Daadamazhigëla, tagardatag kə aghwën taakiya ciig bëldëmbëlg kə ghëragh ma yiwahaiya. Akwama bəgaabi kə ndaundawur ma ërvidmahudaan tëghër kə dëgiti aa tag nə iin biya, da bəgvarbaga.

24 Mbakyarvad kwaha wan tagkurtaga, badëm nə dëgiti am ghalëg nə uuram ma dzëgwazhigëla, famdëghërëtfëga taakiya tlamkënatlëga, da nəg kə dëgaruwa.

25 Dlaḅa makwar kə sarti am ciigët nə uuram da dzugwazhigëla, akwama mëng dadda kwamma hëkyna nə uuram ma ërvidya, am bësharnana, adaba ghërava Daadaruwi maghërashigël ndakwani da bëshkurna kə haipaharuwa.”

26 Aiciya, akwamam maay bëshërnabëshëg kə haipahaatər kə uudah biya, daadaruwi ma ghërashigël ndakwani da maay bëshkuranaabëshëg biya.

Ar Ba Ndaundawur Tëghër Kə Ndzëdda Yesu

27 Kaa gwiya daas kə iitər damma Wurshal-ima. Kaa gwaiyav kə Yesu ma gaagazaiya vëgya Daadamazhigëla, kaa sagau kə lii maalah ma zhi-ilakësuufaha, ard lii tsaga adzahadzaha Muusa,

ard maalah tēghər kə vəgya Daadamazhigəla sa vakaana.

²⁸ Am nə iitər taa kə iina, “Agha ɓag də kwar kə ndzəd nəng kwanahaan kə dēgitahi? Warwa vələkak ndzəda ɓaagaani?”

²⁹ Am Yesu taa kə iitəra, “Məng nə ndavəgi ən na ndavkuru naiya. Am nguwi ghəravaruwa, kai ndakwi ənda tagkurtag ma hulfa kwar kə ndzəd wan ɓag nai kə tlər də vakaiya.

³⁰ Tagamwataga, ndzədən ɓagga Yuhwan kə tsufəg də vakaiyəntsa, vəlghar Daadamazhigəl nii uudhi?”

³¹ Kaa fəgarzhafəg kə iitər kə agajaw ma taatakaatər, taakiya, “Akwama tagəyamata tag taaki, ‘Vak Daadamazhigəla,’ da tagkiyamtag taakiya, ‘Aujilbəg famdəghərət bi tē iin biyi?”

³² Kiyam tagatag taaki, ‘Vak kə uud kwana?’ ” (Ar gəɗza dēgiti da ɓagtər nə uudaha, adaba ɓadəm nə uudah kəsarantkəsəg taakiya tlayanga Daadamazhigəl nə Yuhwana.)

³³ Kaa ngugarangug kə iitər kə Yesu taakiya, “Kəm sərɓa biya.”

Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Kai ndakwi ən maay tagkurtag kə ndzədɪ ən ɓag nai kə tlər də vakai biya.”

12

Garava Lii Cauwara Mbuuca Guhha Inabi

¹ Kaa zavuukw kə Yesu də tagtər garava. Amaa, “Ndza məng nə uuda nə iin kwa ndza ɓagaa guuha inabiya, ngal tsarvaara kə iin də hərgha takka, kwada kə vakka pərtsa zəraana, ndəra kə iin kə gud kiyava dadda uufəgaana. Vəltər kə mbuucan kə

yaa daddaha uusægga, kaa dagal kə iin damma kwatlərən kə larda.

² Bagga ba sarta caa zəra inabi, kaa bəlgantbəlɡ kə dadda guhən kə kwatnahaan davak lii cauwara mbuca guhna, kiyava səgarda kyalləma zarha inabi ma guha.

³ Kaa viigətviig kə lii cauwara mbuucəna, ar kalaakan, ar lagwars dagal bad dəvaan dləba.

⁴ Kaa gwiya bəltərant kə kwatlərn kə kwatanaha. Kaa tsəgaan kə iitər kə uudanən ma ghəra, ar vələr kə dlada.

⁵ Gwiya bəlant kwatlərəna, ar tsan lii cauwara mbuuca guhna. Bəltərant dlaḅ kə kyaləm badyaka, kaa kalgakaləg nə lii cauwara mbuuca guhən kə kyalləma, ar ciḅa kə kyalləmahaatəra.

⁶ Gwastən badlaḅ nə uud pall kwada bələg nə iina, iin nə zəraana, kwa waig nə iina. Təhalakwaha kaa bəlgaan kə iin da vakaatəra, kaa tagaan kə iin taakiya, ‘Mbatak, ar da fəgaarafəg kə zərara.’

⁷ Ar takkəva lii cauwara mbuuca guhhən matatakatəra, ‘Wanci nə dadda gwiya guhna, na tsiyamatsəgga, kiyava nəg guhiin kə dəga miyama.’

⁸ Kaa viigətviig kə iitəra, ar tsana, ar duuldan kə tluwa vəghaan da gyəlga ghərgha.

⁹ “Kaa ndavtərundavəg kə Yesu, amaa, ‘Awa da ḅag nə dadda guhinii? Da sagau da cəḅa kə lii cauwara mbuuca guhəna, da vəltər kə guhiin kə uudahitlərna.

¹⁰ Mbats tapamnabi kə karanta kwanən kə vindəga əlbəga Daadamazhigələn biya? Adaba vindavindan taakiya,

“ ‘Akuri duwarars yaa daddaha ndərga,

Iin wa naal kə akura ndəræg kwa juujig kə marawa.

11 Kwanna tləra Yaazhigəla,
dlaḅa dəga jappər vakamiyama.’ ”

12 Kaa gata ḁuula viigaan kə maalaha Yahudaha, mbakyarvad nəgharaakanəghəg taakiya tag təghər kə iitər kə garavəna. Adaba gədzar uudaha. Mbakyarvad kwaha ar ḁuwars, kaa dagal kə iitəra.

Ndavəg təghər kə ḁiigar hadam kə Kaisara

13 Təhala zəlam həḁiikəna, ar ɓəlant kə kyaləma Farisiyah ard uudaha Hirudusa, kiyava ngarant dləgəd kə Yesu ma əlbəgahi da tag nə iina.

14 Tsugwara ba nə-iitəra, am nə iitər taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, kəm sərgasəræg agha dadda jiira. Ba dəgit pal nə uudah vakagha, adaba agha maay fa dagar ma uudah biya. Dlaḅa agha tsagaan kə ḁuula Daadamazhigəl bak jiira. Magha tləg nəng kalkalaan kəskəmənd ḁiigar hadam kə Kaisar tləkəssa Ruma ḁyaka nii kalkalaan bihi?”

15 Kəm ḁiigaan nii, kəm maay hii?” Nəghaakanəghəg Yesu kə muniyaatəra, amaa taa kə iitəra, “Aujilbəg kəskuram fəsha kaiyi? Anakam kwabiin ḁiyav hadamiin də vakaiyən ndana.”

16 Kaa səgardaasəg kə iitəra, amaa taa kə iitər, “Garava war ard ḁaaga war wa tə vakaini?”

Aiyam nə iitəra, “Dəga Kaisara.”

17 Am Yesu taa kə iitəra, “Dəga Kaisar am vələr kə Kaisara. Dəga Daadamazhigəl dlaḅa am vələr kə Daadamazhigəla.” Kaa ɓaa jappəraan kə iitər ba vaivaiya.

Ndavəg Təghər Kə Ciig Ma Gətlaha

18 Sarəvsəg nə kyaləma Sadukiyah sa vak kə Yesu. Iitər wa taakiya maay ciig ma gətlah biya. Kaa ndavgarundavəg kə iitər taakiya,

19 “Dadda tsaga dəgita, vindakəməndavindəg nə Muusa taakiya akwama əmtsaaəmtsəg nə uudan kwal yigga kə zər də uusaana, barari kəsgaan nə zəraabaan kə uusiina, yahara kə zarah kə zəraabaana.

20 Ndza məng zarhabaabah uudiffa, kəsukəsəg yag kə uus mtsan bakwal yigga kə zəra.

21 Kaa kəsukəsəg kə zəra bu kə uusiina, ghəraavan ndakwi əmtsaa bakwal zəra. Dəga həkərd ndakwani band kwaha.

22 Bandkwah dlaḅa uudif əmtadaatəra, əmtsahara bakwal zəra. Təhalakwaha kaa əmtsəg kə uusiina.

23 Aitsa, da nəg kə uusa warci pal ma iitər davalala ciig magətlahi? Adaba uudifamtadətər kəssarukəsəga.”

24 Ngwatərangug nə Yesu, amaa, “Dzamaghəraru kalkal biya mbakyarvad am sərgabi kə Əlbəga Daadamazhigəl vindavindan biya, am sərgabi dlaḅ kə ndzəda Daadamazhigəl biya.

25 Masartən da ciig lii əmtsaharaəmtsahəg tə faaya, ar da maay ghwalvah kəssa uus biya, ənghwasah ndakwani ar maay da kəssa zhiil biya, ar da nəg band zərbəlgah kwa ma ghərazhigəla.

26 Təghər kə ciig ma gətlaha, tapamnabi kə karantəgaan ma kakada Muus təghər kə kaar zəg tə uuf ma suuy, taakiya, ‘Kai Daadamazhigəla Ibrahim, ard dəga Ishaku, ard dəga Yakubu biya’?

27 Iina, Daadamazhigəla lii ruwaraaruug biya, dəga lii də shiffəga. Təkamaatəkəg ba linglinga.”

Adzahadzah Kwa Də Ndzədda

28 Pall ma lii tsaga adzahadzaha Muus tlatəraatləg ar ɓalagajawa ma taatakaatəra. Nəghaaka ba nə iin taakiya ngwatərangug Yesu ba kalkala, kaa ndavəgarundavəg kə iin taakiya, “Kwar kə adzahadzah wa juujig ba vaivayi?”

29 Ngugharangug nə Yesu amaa, “Kwa juujig badəmma iin taakiya, ‘Cinngamcinng, uudaha Isra'la, Yaazhigəl Daadamazhigəlamiyama, Yaazhigəl ba palla.

30 Waig kə Yaazhigəl Daadamazhigəlagh də ərvidmahudagh badəmma, ard shifəggagh badəmma, ard dzamaghəragh badəmma, ard ndzədagh badəmma.’

31 Dəga bu iin taakiya, ‘Waig kə tləghaarawakyaghagh band kwagha naag nəng kə ghəragh.’ Maay nə watlən kə dzahadzahi juujig kə kwanahaan biya.”

32 Aiyam dadɗa tsaga adzahadzahən taa kə Yesu, “Tagghədatag bakalkal dadɗa tsagadəgita, Daadamazhigəl ba palla, maay watlən biya ba iina.

33 Aa waiyavwaig bad rəvidmahuud palla, ard dzamaghəragh baddəmma, ard ndzədagh baddəmma, agha waiyant kə tləghaarawakyaghagh band ghəragha, juujig badəm kə kyuləgga əmcagga ard kyuləgga həragh.”

34 Nəgha ba nə Yesu kə ɗuuli ngwaa nə iin də dabariya, aiyama taa kə iina, “Aghaba hɛɛf də tləksa Daadamazhigəla.” Tahalakwaha maadlai wa gwiya shughaana gyiya ndavgaru dəgiti tlən biya.

Ndavæg Təghər Kə Kəristi

³⁵ Ma sarta kwandza tsaga dəgit nə Yesu ma vəgya Daadamazhigəla, kaa ndavtəruundavəg kə iin taakiya, “Ar tag ndar nə lii tsaga adzahadzah taakiya Kəristi zəra Daudi?”

³⁶ “Dauda kataghəran ndakwi, tədvad Shəddəkw Daadamazhigəl tagaatag taakiya,
“‘Am Yaazhigəl taa kə Yaazhigəlara,
Ndzandzəg tə dəvaa kaffara,
Bamma fantəraafəg kə tləghumahagh
da mazhangyil kə shəgahagha.’”

³⁷ “Ba Dauda kataghəran ndakwi dahadəhəg kə iin də ‘Yaazhigəla’. Da nəg ndar kaci kə zər vak Daudi?” Cinngaraba nə uudah kə əlbəgən taggada nə Yesuna, kaa dlaig kə iitəra.

Yesu ard Lii tsagga adzahdzaha Muusa

³⁸ Ma tsagaanaana, am Yesu, “Famfəg kə hənkal də lii tsaga adzahadzaha Musa, ar naa ba gwaiyav ma sədav dyakdyaka. Dlaḅa ar naa ba tagvətər nə uuss ma kasukwa.

³⁹ Ar naa ba vələvtər nə dəga ndzəganah ndang ma guda dzəgwazhigəla, ard dəga ndzəgaan maraw vakka hwaḁaga.

⁴⁰ Iitər nə lii za kadlanga ənghwasahi əmtsahara zalahaatəra. Dlaḅa ar dzəgwazhigəl tladḁa kiyava nəghəvtərnəghəgga. Da vələvtərvələg dlad ba vaivaiya.”

Ndzayau wagyigga

⁴¹ Cəhurga ma guda dzəgwazhigəla nə Yesu vaka cauwa ndzayau, vazza duuli ar diig nə uudah kə kwaḁatər ma dəga dəya ndzayau. Kyaləma

yaa dadda hyahha badyaka ar diigaan kə kwaɓ badyaka.

⁴² Kaa sagau kə wagiggiin talaga, dɔya kə kalami buwa, kwa dɔt bi nə palləraan dat kwaɓ biya.

⁴³ Kaa dahgantdahəg nə Yesu kə mbərzahaana, amaa kə iitəra, “Ba jiiirjiira, wan tagkurtaga, kwabən aa diiga nə wagigən ma dɔga dɔya ndza-yauna, juujig kə dɔga kyalma uudah badəma.

⁴⁴ Badəmmaatər vɔlarda bamma dyakəra dɔgiti ar dɔvakai nə iitəra, wagyigna, ma ndzəgana talagəraana vɔladavɔlɔg kə dɔgiti dɔvakai nə iin badəmma, baz dɔgiti tsaghər nə iin tɔ vakaiya.”

13

Tagadatag nə Yesu kə əlbəg təghər kə dləga vəgya Daadamazhigəla

¹ Təduula Sagal nə Yesu ma vəgya Daadamazhigəla, am pal ma mbərzahaan taa kə iina, “Dadda tsagga dɔgita, vazəg kə maandala akurahaan ard ndərgahaana, dɔgaha jappəra!”

² Am Yesu taa kə iina, “Agha nəghəganəghəg kə maandala hənɔhahahaana? Da dlagav badəmma. Da maay duwav nə akur aandzu pal təghər kə zəraabaan biya.”

Dlada Zəngngwa

³ Cihurgan nə Yesu tɔ Aghwa Zaitun kwar vaza-kav magyimagi dɔ Vəgya Daadamazhigəla, kaa ndavgarundavəg kə Bitrusa, Yakuba, Yuhwana, ard Andrawus ba daghuvaatər taakiya,

⁴ “Tagkəmnɔtaga, da dzəgaar hər wanahaan kə dɔgitahi? Au nə dɔga sərgi da nəghəvaaka nə iin tɔ vakai akwama hərz sarta dzəgardzəgaani?”

⁵ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Famfəg kə hyəmiya, aa valkur dai nə uudah biya.

⁶ Uudah badyak ar da sagau ma daagara, ar da taakiya, ‘Kai nə iina,’ ar da valtərda kə uudah badyaka.

⁷ Akwama cinngamacinnga kə əlbəga ghwaava ard dlaghalgaana, gədzam biya. Barari da dzəgardzəg wanahaana, bakəvakwaha ghaalaan ndakwani səghəv bi ndan biya.

⁸ Uudaha kəssi tlərna, ar da dəgaradəg kə uudaha kəssi tlərən də ghwaava, kwarga ar da 6a ghwaav də kwarga. Da gajagav nə haay vakavak shahshaha, da məng baz waiya. Badəm wana-haana iin bi gyigyiya dladiin biya. Ba fəgarzhaana.

⁹ Famfəg kə hyimmi tə ghəraharuwa, adaba da langkurlang nə uuda damma guda shariya, da kalkuraaka nə uud ma guda dzahava Yahudaha. Da langkurlang nə uud da təvuukwa tləvuukwaha ard tləkəsaha mbakyarvad də daagara, am da tagəda kə shiid maraw təghər kəskai təvuukwatəra.

¹⁰ Lakuti sagau nə halavuwaana, barari tagəvtəra nə əlbəg maraw kə uudaha duni badəma.

¹¹ Ba kəlaa sarti viikurət nə uuda, akwama dakurdaadəg da vaka ta shariya, ndavambi kə dəgiti am da tag nə uuram biya. Ndzaa ba tagamtag kə dəgi da vəkur nə Daadamazhigəl ma kwahiin kə sarta, adaba kurambi wa taaghaiy biya, Shədəkwa Daadamazhigəla.

¹² Zəraaba da vəlda kə zəraabaan da tsəvana, daad dla6a da vəlda kə zəraana. Zarh dla6 ar da ciyarant kə yaatəra kwa da fəgara cəbəvtəra nə yaatəra.

¹³ Badəm nə uudaha ar da naakur bi mbakyarvad daagar biya, Badəm nə daddakwa

ghacaghacæg dat ghalaana, da katavva.”

Dlaða Ba Vaivaiya

¹⁴ “Akwama nəghamanaghæg kə dægıt dzah ma vəgya Daadamazhigəla, kwada fəgara uudah kə duwa vakavakina, (Aa nəghaakanəghæg dadda karantəgaan taakiya) lii ma larda Yahudiya aa əmdərarəmdərag dagat damma aghwaha.

¹⁵ Kwa tə ghəragud dlaða, aa səbbi saay samma hənyah da kəssa dægıt biya.”

¹⁶ Dadda kwama guh dlaða, aa səbi saasa hənyah da kəssa sədavan biya.

¹⁷ Dəga zhuwadaal kə ənghwasahi ənhudə ard lii də zər ma dlaaga ma kwanən kə sarta!

¹⁸ Dzəgwamdzəg kə zhigəl aa dzaarbi wanahaan kə dəgıtah ma sarta viyakəsa biya.

¹⁹ Ma kwahiin kə sarta, da həbav dlad ba vaivai kwa tapavənabi kə həbgaan ciigət ma sarta kwa vərđya nə Daadamazhigəl kə duni biya, tangw damma kwanən kə sarta. Da maadlai gwiya dzəgardzəg hulfa kwan kə dlad ba dəm biya.

²⁰ Maa maay kwakyarvad gulghaniguləg nə Yaazhigəl kə həngahin biya, maa maay nə uuda dəgshigi da ngədləg biya. Mbakyarvad uuda-haan dzərghaaka nə iina, kaa gulənaguləg kə iin kə həngaha.

²¹ “Ma kwahin kə sarta badəm daddakwa tagkur taakiya, ‘Vazəga, wai nə Kəristi vaakwana!’ bi, ‘Vazəg, wai nə iin vaakwaha!’ Haiyamant biya.

²² Adaba kəristiya fiidfiida ard tlayangaha fiidfiida ar da sagala, ar da 6a dəga sərəga ard dəgaha jappərha, kiyava vala uudaha, akwama 6aga6aga, baz lii dzəravtəraakadzərga.

23 Mbakyarvad kwaha famfæg kə hyəmiya! Tagankuratag kə dəgitah badəm bamma sarta.”

Saaya Zəra Uda.

24 “Aiciya, ma kwahiin kə sarta, təhala dladən da sagauna,

“Faci da ba niknikka.

Kyil dla6a da maay 6a parakrak biya.

25 Kwadladlah ar da 6ala saay ma ghərazhigəla.

Da gajagav nə dəgitahi dyakdyak tə zhigəla.’

26 “Təhala kwaha da nəghəvanəghəg Zəra Uud saay ma akumba də ndzəda ard ndanggəra.

27 Təhala kwaha da bəldi kə zərbəlgahaan ar da dzahant kə lii dzərgaaka nə iin sagatsəga, ard dagatdəga, ard dagaldəga ard saadəsəga, cigət tə ngyilla duniya dat ghaala zhigəla.

Tsag Təghər Kə Uufa Ghəgiva

28 “Tsagamtsag kə ndzəgana uufa ghəgiva. Akwama fəgharzhafəg nə dəvahaan kə 6a ndada, dla6a farzha kə da daala hyəmiya, səramasəreg taakiya hərz nə madara.

29 Bandkwah dla6 akwama nəghamanəghəg kwanahaan kə dəgitah dzəgaardzəga, səramasəreg taakiya hərz sarta, ba həef də ghaiya wakyagha.

30 Bak jijjiira wan tagkurtaga, uudaha kwanən kə zamana ar da maay əmtsəg biya, bamma dzəghardzəg wanahaan kə dəgitah badəmma.

31 Ghərazhigəla ard haaya ar da ghyənga, əlbəgara badəmma da maay ghyəng biya.

Maay Wa Sərgasəreg kə faci bi sarta biya

32 “Kwan kə faciya ard sarta Maay wa sərgasəreg biya, aandzu, zərbəlgahi ma ghərazhigəla, aandzu Zəriina, bamma Daad palla.

³³ Famfəg kə hyəmiya, am ɓadlɔvəghana, adaba am sərga bi kə faciya ard sarti da dzəgaar wanən biya.

³⁴ Band uudi kwa təghərdəga dagala, akwama ɗuugharsɗug kə hənyaha fətərdəm ma dɔv kə ɛɛvahaana, ma kwaratər bad tləri da ɓag nə iina. Təhalakwaha tagar kə dadda uuffa hənyaha taakiya aa ɓadlɔvəɓadləgga.

³⁵ Mbakyarvad kwaha, ndzamandzəg ba ɓadlaɓadlana, adaba am sərgabi kə sarti da saas daddahənyah biya, ma da saa dəghwaasa, ma mahufa vɔɗɗa, bi sarta wiiga ghwatəkala, bi dlakadur ba wurra.

³⁶ Aa da tləkuraabi gahragw am hənahaar biya.

³⁷ Dəginən ən tagkur naina, ən tagtər kə uudah ɓadəma, ‘Ndzamandzəg ba ɓadlaɓadlana!’ ”

14

Diyaradɗig nə tləvuukwah kə Sawariya Tsa Yesu

¹ Təmmaa ba həng bu kə Hwadaga Haarakəssa Dzava Hənyaha ard Hwadaga Haarakəssa Bruudi Kwal Yista, kaa gata ɗuula viiya Yesu kə maalah ma zhiilakəsuuufah ard lii tsaga adzahadzaha Musa də gəlgəla, kiyava tsəgaan kə iitəra.

² Ar taakiya, “Aa ɓagavbi daghuvala hwadagga haarakəs biya, adaba aa da ciyarantbi nə uudah kə uushav biya.”

Diyavarəmdɗig nə walla tərshin kə Yesu ma Bitani

³ Ma sartən ndza ma Bitani nə Yesu, za kaf ma wəgya Siman kwa njikən vɔcca, kaa saas kə uussiin də mərta wala tərshan reghareghaan kwa ba pir

ganaan ɓagava dɛ nardi, cɛɓnan dɛyarɛm kɛ iin ma ghɛra.

⁴ Kaa Badza ɛrvid kɛ uudahi ndzar vaakwahiina, am nɛ iitɛr ma taatakaatɛra, “Aa badzɛvda kiyavau wallɛn tɛrshin ɛndkwani?”

⁵ Akwmaa vɛlavɛt nɛ iina, maa tlavkɛnatlɛg nɛ kwaɓa bariyam kwa juujig kɛ dɛga viig palla, maa vɛlvɛtɛr kwaɓiin kɛ talagaha!” Kaa caagyi kɛ iitɛr tɛghɛr kɛ uusiin ba vaivaiya.

⁶ Aiyam nɛ Yesu taa kɛ iitɛra, “Duwamarsɗuugga. Am gargya kiyavauwi? Abi, dɛgit maraw waa ɓagwi nɛ iina.

⁷ Ba kɛlaahɛnga am ba ɛmtaɗ dɛ talagaha. Mam naagaan am ɓagtɛraaɓag kɛ hɛrɛr aandzu ba hɛra, aɗaba kaiya ɛn maay kɛlaahɛng ɛmtaɗ dɛ kuram biya.

⁸ ɓagaɓag kɛ kɛlaa ndzɛɗaana. Daighwaadɛig nɛ iin kɛ walla tɛrshɛn tɛ vɛghaar lakuti kɛ da hɛɗakai kɛ uuda.

⁹ Bak jiiirjiira wan tagkurtagga, baɗɛm vakavaki da tagav nɛ ɛlbɛg marawɛn ma duniya, da dzamav nɛ uussɛn kwakyarvad dɛgiti aɓaga nɛ iina.”

Haighanthaig nɛ Yahud kɛ vɛlla Yesu

¹⁰ Tɛhalakwaha, kaa dagau kɛ Yahuda Iskariyoti pal ma mbɛrzah kɛlawar tar buna davak maalah ma zhiilakɛsuufah kiyava vɛltɛru Yesu.

¹¹ Cinngaraba nɛ iitɛr ɛndkwana, kaa dlaig kɛ iitɛr ba vaivaiya, dlaɓa ar tara kɛ langiya vɛlgar kwaɓa. Kaa fɛgarzhafɛg kɛ Yahud kɛ gata ɗuula vɛlgaana.

Kaffa Hwaɗaga Haarakɛssa Dzavgaara Hɛnyaha

¹² Daavala faciya zɛngwa hwaɗagga haarakɛssa bruudi kwal yista, kaa harra mbaklaka kɛ iitɛr

bandkwa narət nə daadijahaatər kə ɓagaan kiyava hwaɗaga haarakɛssa dzavgaara hɛnyaha, kaa ndavgarundavɛg nə mbərzahaan kə Yesu taakiya, “Vaakwar wa magha naagnɛng ma kəmnda ɓadlɛkana kə vaki agha da zɛg nɛng kə haarakɛssa dzavgaara hɛnyahi?”

¹³ Kaa ɓɛlgantɓɛlg kə iin kə mbərzahaan buwa, amaa taa kə iitɛra, “Damɗɛg damma huɗakɛssa. Am da nɛghɛganɛghɛg kə uudan dɛ tɛfuwa yuwa. Gatamarsgatɛga.

¹⁴ Aandzu kwar kə hɛnyah wa dɛgaa nə iina, am tagar kə dadda hɛnyahiin taakiya, ‘Dadda tsaga dɛgit wa ndava taaki mɛr nə gudi ɛn da zɛg nai ard mbərzahar kə kaffa Hwaɗaga Haarakɛssa Dzavgaara Hɛnyahi?’

¹⁵ Da markurdamarɛg nə iin kə maandala gud tɛghɛr kə guda sharaw kwa ɓadlavɛna mbak-yarvad haarakɛssiina. Am da ɓadlkiyamna vaak-wah kə dɛgzɛga.”

¹⁶ Kaa dagal kə mbərzahaan damma huɗakɛssa, tlararatlɛg kə dɛgitah bandkwa tagatər Yesu. Kaa ɓadlɛna kə iitɛr kə dɛgzɛga Hwaɗagga Haarakɛssa Dzavgaara Hɛnyaha.

¹⁷ Bagaa ba hwaasa, kaa saas kə Yesu ard mbərzahaan kɛlawar tar buwa da hɛnyahiina.

¹⁸ Ar tɛghɛrdɛgga za kaffa, kaa am Yesuwa, “Bak jiiirjiira wan tagkurtaga, pal makuram da vɛlkwavɛlga, kwa bandakwan za kaf ɛmtaɗ dɛ kaiya.”

¹⁹ Cinngarubi nə mbərzahaan kə ɛmtakɛra ɛlbɛgɛn biya, kaa ba ndavɛg kə iitɛr ba da pallapalla, “Kai nii?”

²⁰ Ngwatərangug nə Yesu amaa, “Pal ma kuram kəlawə tar buwna, kwa kəm zəg nəmnd kaf ma kuu palla.

²¹ Da əmtsəg nə Zəra Uuda, bandkwa vindava təghər kə iina. Da dəga zhuwadaal kə daddkwa da vəlla Zəra Uuda! Nguləm maa yaavabi vaani.”

Jibiya Yaazhigəla

²² Ar təghərdəgga za kaffa, kaa kəsəgankəsəg nə Yesu kə bruudiya, tagar kə uus kə Daadamazhigəla, lahənan vəltər kə mbərzahaana, amaa, “Cauwamcauga, kwana iin nə vəghara.”

²³ Təhala kwan dlaḃa, kəsant kə iin kə kuwa yuwa inabi, tagar kə uus kə Daadamazhigəla, vəltəra. Kaa həḃguhəḃəg kə iitər badəmmaatəra.

²⁴ Aiyama taa kə iitəra, “Kwana iin nə avəzara. Avəza rəgha langiya. Kwa da dəyav dagal mbak-yarvad uudah badyaka.

²⁵ Bak jijjiir wan tagkurtaga, ən maadlai da həḃḃa yuwa inabi biya, bamma daghuvali ən da həḃḃəg nai kwatlərən kə daalaan ma tləkəssa Daadamazhigəla.”

²⁶ Bəlaraa ba nə iitər kə əngsa, təhala kwaha kaa dagal kə iitər dat Gaval kwa də Uufaha Zaituna.

Da Balla Gajawa Sərgai Kə Yesu Nə Bitrusa

²⁷ Am Yesu taa kə mbərzahaana, “Badəmmaruw am da əmndərga am da duukwaduuga, bandkwa vindava taakiya,

‘Ən da tsəggaan kə dadda piigga, dlaḃa ar da tadagal nə tuughwaha.’

²⁸ “Təhala ciigar ma gətlaha, ən da dəgaa nai zəngw təghər kəskuram damma Galili.”

29 Aiyam Bitrus taa kə iina, “Aandzu ar əmndəra badəm ar dūukəssa, ən da dūukəs bi nai biya.”

30 Am nə Yesu taa kə Bitrus, “Bak jiiirjiir wan tagaktaga, haniina, lakuti wiig kə ghwatəkal shəg bu ma huuda vədḏa, aghada ḡaggaan kə agajawa sərkwabi shəg həkərḏa.”

31 Kaa ba gwaigarsgwaig kə Bitrus ba vaivai taakiya, “Aandzu da tsəkwatsəg nə uud əmtad də kəgha, ən maay da ḡala gajawa sərak bi ba dəm biya.” Badəmaatər tagar band kwaha.

Dzəgwadzəgw nə Yesu kə zhigəl ma Getsemani

32 Kaa dagal kə iitər da vakavakin kwa ḏahav də Getsemani, aiyam nə Yesu taa kə mbərzahaana, “Ndzamandzəg vaakwana. Ən dagal da dzəgwazhigəla.”

33 Kaa dagal kə iin əmtad də Bitrusa, ard Yakuba, ard Yuhwana. Təhalakwaha kaa mbəkənməg nə dladən da həḡḡəg nə iin ba vaivaiya, dlaḡa tsəgharatsəg kə vəgha.

34 Aiyama taa kə iitəra, “Shifəgara həḡḡa dladə ba vaivaiya bandgi na tsəkwatsəgga. Ndzamadzəg vaakwana, famfəg kə hyəmiya, uufamuufəgga.”

35 Gavət ba nə iin da təvuukw həḏiikənan, kəlla kə ghunji tə haiya, Kaa dzəgwazhigəl taaki akwama ḡagaḡaga, maa kəsvaaran nə dladna.

36 Amaa, “Abba, Daada, aandzu kwar kə dəgita ḡagaḡag vakagha. Kəswaarakəssəg kə kuwa dladna. Bakəvakwaha, ḡag kə dəgiti agha naag nənga, dəgiti ən naag nai biya.”

³⁷ Sagha ba nə iina, kaa tlətəraatləg kə iin kə mbərzahaan hənahaara, amaa taa kə Bitrusa, “Bitrus, agha hənahaara? Mbats agha dzəgwanti kə fahyəmi aandzu dəga aw pall biya?”

³⁸ Famfəg kə hyəmiya, am dzəgwan kə zhigəla haik kə mbədəg kəsram təduula fəshəga. Bak jiijiira, naaghaantnaag nə shədəkwa, vəgh wa maay ndzəd biya.”

³⁹ Kaa gwiya dagal kə iin da dzəgwazhigəla, gwayaars bak kwahiin kə dzəgwazhigəla.

⁴⁰ Gwiyaghəra ba nə iin saassa, tlətəraa ba hənahaara mbakyarvad haar ma gyiyaatər ba vaivaiya. Pəletərvapeləg nə dəgiti ar da tagar nə iitəra.

⁴¹ Gwiya ba nə iin da vakaatər kə dəga həkərda, amaa taa kə iitəra, “Gwaastən am ba ndzəggaan hənahaar am dəya kudəgga? Atlanama! Wa ɓagaabag sarta kwada vələv Zəra Uud damma dəv kə yaa dadda haipaha.

⁴² Ciyamciiga, jiiyam dagala! Wa səghəvsəg dad-dakwa da vələ kaiya!”

Viyavətviiɡ nə Yesu

⁴³ Ba ndzəggaan Yesu ba taa ghaiya, kaa sagau kə Yahud pal ma mbərzahaan kəlawə tar buwna, sarəv əmtad də uudah ba dyaka də katsakarah ard zadah vakaatəra, ɓəartərət nə maalah ma zhi-lakəsufaha, ard lii tsaga adzahadzaha Muusa, ard tləvuukwaha.

⁴⁴ Tagatəratag nə Yahud kə duuli da vələg nə iin kə Yesu, amaa, “Daddakwa ən da bərhuug naiya, iin nə uud nə iina. Viyamətviiɡa, langamlanga, həkyamnahəkyig ba marawa.”

⁴⁵ Bad dagauwa Yahud wah da vak Yesu, amaa taa kə iina, “Dadda tsagadəgit!” Kaa bərhugaan kə iina.

⁴⁶ Kaa viigətviig kə uudahiin kə Yesu, ar həkinan ba marawa.

⁴⁷ Kaa təddatədəg nə pal ma mbərzaha Yesu kwandza ghacəga təvəgh kə iina, kə katsakaraana, ghudarda kə hyəmi kə kwatənah maala zhillakəsuufo.

⁴⁸ Am Yesu taa kə iitəra, “Amaa sagal də kat-sakarah ard zadah sa viiya kai bandgi ən dadda zaa duula?”

⁴⁹ Ba kəlahənga ən ba əmtaaf də kuram ma gaagazaiya vəgya Daadamazhigəl ən tsagadigita, viiyamkwa biya. Barari righəvant nə dəgiti vinda ma kakada Daadamazhigəla.”

⁵⁰ Təhalakwaha badəm mbərzahaan duwarəsduga, əmndraraəmdrəga.

⁵¹ Ndza məng nə daala zəriin gata Yesu təhala, maay nə sədav tə vəghaan biya, ba nuura kalti. Naha viiyarviig nə uudaha,

⁵² Kaa dugarəsdug kə sədavan ma dəvaatəra, kaa əmdəradagal bad suuha.

Yesu Təvuukwa Gyidya Maalaha

⁵³ Kaa lanngaan kə iitər kə Yesu da vəgya maal batingting ma zhiilakəsuufo, kaa dzahvətdzahəg kə maalaha ma zhiilakəsuufo, ard tləvuukwaha, ard lii tsaga adzahadzaha Musa da vaakwahiina.

⁵⁴ Kaa gatəgaan kə Bitrus kə Yesu təhal təhala, ba bətky tagwavaatəra. Gatəgharsgatəg ba tangw damma huda gaagazaiya vəgya zhillakəsuufo ba tingtinga. Cəhura kə iin əmtaaf də lii uuffa hənyaha, diira kaara.

55 Gatargatæg nē maalaha ma zhillakəsuuƿaha ard gyida maalah badəm kə dægiti maraa da tləkəna nē iitər kə shiid təghər kə Yesu taakiya, ɓagaɓag kə haipa kiyava tsəgaan kə iitəra, bakəvakwaha, viiyarəti də haip biya.

56 Ghwadararsghwadæg nē uudah ba ɗyak kə fiid kə Yesu, bakəvakwaha ndzaabi ghaiyatər tə dægiti pal biya.

57 Təhalakwaha kaa gwiya ciig kə kyələm uudaha, ar ghwudars kə fiid kə Yesu taakiya,

58 “Cinngamndacinng tagadatag taakiya, ‘Ən dlagndlag kə vəgya Daadamazhigələn kwa ndəran nē uudaha, ən ndərant kwatlərən bamma həng həkərɗa, kwa ndərg uud biya.’ ”

59 Bakəvakwah əlbəgahaatər ndzaabi tə dægiti pal biya.

60 Kaa ciig kə maal batinting ma zhillakəsuuƿah ghacan mataatakaatəra, kaa ndavəgarundavəg kə iin kə Yesu, amaa, “Agha maay də əlbəg biya? Əlbəgahaan aa tagav təghər kəskəgh nəm?”

61 Bakəvakwaha mbədabi nē Yesu kə ghaiyan biya, ndza kə iin ba dəwa. Kaa gwiya ndavgarundavəg kə maal batingting ma zhillakəsuuƿ taakiya, “Kəgh haa nē Kəristi, Zəra Daddakwa də barkna?”

62 Ngwangw nē Yesu taakiya, “Aana ba kaiya. Am da nəghanəghəg kə Zəra Uuda ndzəgan tə dəvaa kaffa Daadamazhigəl əmkyadaka, dlaɓa da saay ma akumba zhigəla.”

63 Kaa tahnatahəg kə maal batingting ma zhillakəsuuƿ kə səɗavahaana, amaa, “Kwar kə shiid dlaɓ wa kiyam naag nē miyami?”

64 Cinngamacing dlaɓa ghərararu kə badza ɗaaga Daadamazhigəl aa tag nē iina! Auwam nē urami?”

Kaa ghudgardaghud nə uudahi ndzar vaakwahiin badəm kə shariya taakiya aa tsəvatsəgga.

⁶⁵ Kaa fəgarzhafəg nə kyaləmah kə tafgarəv ashavaiya, ar mbuusaaraka kə gyiia, dlaḅa ar dlagharaa kə tsəgga, am nə iitər taa kə iina, “Tagga kə daddakwa tsakəgha!” Lii uuffa wakyagh dlaḅa ndakwani kaa kalgaan kə iitəra.

Balaabələg nə Bitrus kə agajawa sərgabi kə Yesu biya

⁶⁶ Ndza mangyila gaagazaiya hənyaha nə Bitrusa, kaa sagau kə dəghwiin pal ma kwatnaha maal batingting ma zhiilakəsüuf da vaakwahiina.

⁶⁷ Nəgha ba nə iin kə Bitrus diira kaara, kaa vazəgaan kə iin ba marawa, amaa taa kə iina, “Kəgh ndakwi agha əmtad də Yesu zhillā Nazaretā!”

⁶⁸ Kaa ḅalla gajau kə Bitrusa, amaa, “Ən sərgabi var kə dəgiti agha tag nəng biya. Nəghanaakabi ba lingiling biya!” Tagada ba nə iin kə kwaha, Kaa ciya dagal kə iin damma bərcama hənyahiina, kaa wiig kə ghwatkala təhala kwaha.

⁶⁹ Gwiiya nəgha ba nə dəghwən kə Bitrus vaakwaha, kaa tagatərtag kə iin kə lii ghacəga vaakwahiina, “Kwan ndakwani pal ghəraavan ma iitəra.”

⁷⁰ Kaa gwiiya ḅalla gajau kə Bitrus dlaḅa. Təhala zəlam hədiikənana, aiyam lii ghacəga təvəgh kə Bitrus taa kə iina, “Bak jijiira agha pal nəng yan miitəra. Adaba agha zhiil Galili nə ghəravagha.”

⁷¹ Kaa fəgarzhafəg kə Bitrus daava ghəraana, dlaḅa kaa tlaḁa ghəran baz ndaha wadəg təvukwatər

taakiya. “Ən sərgai var kə uudanən am tag nə uuram kə əlbəg təghərən biya.”

⁷² Batwatswatsəra kaa wiig kə ghwatəkala kə dəga buwa. Kaa dzamnadzaməg nə Bitrus kə əlbəgi taghar nə Yesu taakiya, “Lakwti wiig nə ghwatəkala shig buwa, agha da ɓalləgaan kə aga-jauwa sərkwabi shig həkərd biya.” Dzamghana ba nə iin kwan kə əlbəga. Kaa ɓəlaru kə iin kə tuuga.

15

Yesu təvuukwa Bilatus

¹ Dlakadur bawura, kaa diya sawari kə maalaha zhiil kəsauufaha, ard tləvuukwah ard lii tsaga adza-hadzaha Musa, ard dzahava lii ma gyid ɓadəmma. Kaa ngwadənangwadəg kə iitər kə Yesu, ar langda da təvuukwa Bilatusa, ar fardəm ma dəva.

² Kaa ndavgaruundavəg nə Bilatus kə Yesu taakiya, “Kəgh tləkəssa Yahudaha?”

Ngwugharangug Yesu amaa, “Aana, bandkwa tagəda nənga.”

³ Kaa ghwadgarəva əlbəgah ba dyak nə maalaha zhiila kəsauufaha.

⁴ Kaa gwiya ndavgarundavəg nə Bilatus taakiya, “Agha maay mbəda ghai biya? Cinng kə dəgitahi ar tag nə iitər təghər kəskəgh ba dyaka.”

⁵ Gwastəna, mbədabi Yesu kə ghaiyan biya, kwana vəlgharvələg kə Bilatus kə dəga jappər.

Ghudavardaghudəg nə shariya əmtsəg kə Yesu

⁶ Dəgiti nət tləkəs kə ɓagaan sarta hwaɗaga iin taakiya, ɓəlar kə uud palla kwa ghalga nə uudah sagal ma guda bərfina.

⁷ Mæng nə uuda nə iin ɗaagaan Barabbas kwa ɓɛlaavɗɛm ma guda bɛrfina, ɔmtaɗ dɛ lii dzagwara dlagwam kwa tsara uuda ma sartɛn ciyit nə dlagwaməna.

⁸ Kaa sagau kɛ dzahava dlamakɛlaaw da ghala Bilatus maa ɓagtɛra kɛ dɛgiti nɛt nə iina kɛ ɓagaana.

⁹ Ngwatɛrangug nə Bilatus amaa, “Am naagaan ɛn ɓɛlkurnɛs kɛ tlɛkɛssa Yahudaha?”

¹⁰ Aɗaba nəghaakanəghɛg nə Bilatus taakiya, ba shilɛg wa fatɛra maalah zhiilakɛsauufah kɛ vɛlla Yesu damma dɛvaana

¹¹ Maalaha zhiilakɛsauufah wa shaharant uudah kɛ taakiya aa ɓɛlkɛmndarsɓɛlɛg nə uud kɛ Barabaas tɛghɛr kɛ Yesu.

¹² Kaa ndavtɛrundavɛg nə Bilatus taakiya, “Au kaci wanda ɓag nai dɛ kwam ɗaag nə uuram dɛ tlɛkɛssa Yahudahni?”

¹³ Ar dɛyaru kɛ iitɛr kɛ cau ar taakiya, “Aa hɛrtɛvɛthɛrtɛgga!”

¹⁴ Aiyam nə Bilatus taa kɛ iitɛra, “Mbakyauwi? Au nə haipaani?”

Ar gwiya dzɛgant kɛ kungy ar taakiya, “Aa hɛrtɛvɛthɛrtɛgga!”

¹⁵ Naagaan tsau nə Bilatus hɛngtɛrna kɛ ɛrvidmahudaatɛra, ɓɛltɛrnɛs kɛ Barabaas. Tɛhalakwa fɛgharaa nə iin kɛ uudah kɛ dlaghgaru kiiɓ kɛ Yesu, kaa vɛltɛr kɛ iin kiyava hɛrtɛgga.

Nenerneneg Tlaujah Kɛ Yesu

¹⁶ Kaa dadɛg nə tlaujah kɛ Yesu damma gaagazaiya vɛgya gumna. Ar dzahant kɛ tlaujah baɗɛmma.

17 Ar tsəgwardəm kə sədav kyang hulfa dəga tləkəssaha, dlaḅa ar ḅagara kə dzakwa takka, ar fardəm ma ghəra.

18 Ar farzha kə tagar uus taakiya, “Kəm ma barkagh tləkəssa Yahudaha!”

19 Kaa kalgaan kə iitər də zad ma ghəra, ar tafarəva kə ashavaiya. Təhalakwaha ar kəlla kə ghunj təvuukwana am nə iitəra ar fəgaaradfəga.

20 Ghyəngara ba nə iitər kə nenegaana, ar sədarda kə sədava tləksəna, ar tsagwdəm ma sədavahaana. Təhalakwaha ar langda dagal da gyəmal kiyava hərtəgaana.

Hərtavəthətəg nə Yesu

21 Ar təghərdəga dagala, kaa nəghəganəghəg kə iitər kə uuda nə iin ghwudadagal, kwa ḁahav də Siman, zhiila Sayirina, daddaatər kə Alekzanda ard Rufus, saas ma gədzər kəssa, ar faraa baḁndzəd kə kəssa tlaḅa hərtə Yesu.

22 Ar langda kə Yesu da vakavakiin kwa ḁahav də Golgata, (dəgiti tuuk vakai nə iina “Vakka kuwa ghəra”).

23 Vəlarar vaakwahiin nə iitər kə yuwa innabi laḅalaḅan də mur*, luwa kə həḅgaana.

24 Ar hərtətta. Ar tagwna dlaḅ kə sədavahaan ma taatakaatəra, kaa tsa tsats kə iitər təghər kiyava vaza dəgiti aa tləkəna aandzu waratəra.

25 Hətarət ma sarta vaslambada dlakadura.

26 Ar vinda tə tlaḅa hərtəg kə əlbəgi ghwudararva nə iitər taakiya, “TLƏKƏSSA YAHUDAHA.”

* 15:23 Mur laḅalaḅan də yuwa inabi, vəlvar kə daddakwa hərtəvət də hərtəg kiyava kəhyəgarna dladə.

27 Ar hærtət kə gəlah buwa əmtad də iina, pal tə dəvaa kaffaana, pal dlaḅ tə dəvaa ghyabbaana. [

28 Kwan iin nə righəgga tlayangər kwa tagaa taakiya, “Kədlavəna ma lii haipaha.”†]

29 Uudahi ghudadagal ar tagar əlbəga nenega, ar gajaga ghər ar taakiya, “Caa! Kəghi agha dlagənadlag kə vəgya Daadamazhigəla, dlaḅa agha da gwiya ndərant bamma həng həkərda,

30 katəg ci kə ghəragha, agha sii bi dlaḅ tə tlaḅa hærtəg biya!”

31 Bandkwah dlaḅ nə maalah ma zhiilakəsauufah ard lii tsaga adzahadzaha Musa, kaa nenegaan kə iitər ma taatakaatər ar taakiya, “Katəghankatəg kə kyaləma, pilgharvaapiləg kata ghəraana!

32 Aa sasii ci ndan Kəristi tləkəssa Isra'ilən ndakwan tə tlaḅa hærtəgəna, kiyava nəghəganəghəg kəskəmənd kəm fədghərətə!” Baz gəlahən hærtavət əmtad də iinən ndakwani kaa taa əlbəgahi ghwadghwad kə iitər tə iina.

Əmtsəga Yesu

33 Bad vacci təghəra, kaa hədɡarduhədəg nə gurtl kə lard badəma, tangw damma həkərda hwassa.

34 Təhalakwaha, sarta həkərda hwaasa, kaa dzagantdzəg nə Yesu kə kuungy bad halavuwə ndzədaan, amaa, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” Iin taakiya, “Daadamazhigəl Daadamazhigəla, agha fiikwada daḅawi?”

35 Cinngara ba nə lii ghaciga vaakwahiin kwaha, aiyam nə iitəra, “Wai nə iin daa tlayang Iliya.”

36 Kaa əmdərəg kə palləraatəra, rəmda kə abarabar də yuwa inabi kwarekreka tə

† 15:28 Kyaləma vindəgahi ndza wura, ar maay də kwanən kə aay biya.

zadda, vɛlar kɛ Yesu kiyava hɔbɔɔga, aiyama, “Vazyamvazɛg ndana! Mbatak da sagau nɛ tlayang Iliya da sii dɛ vakaiya.”

³⁷ Kaa dzɛgantdzɛg Yesu kɛ kungy bad halavu-uwa ndzɛɗaana, tɛhalakwaha, kaa ɗiya shifɛgga halavuuwana, ɔmtsana.

³⁸ Kaa tɛhgɛmtɛhɛg kɛ ɓɛlyaɓɛlya Vɛgya Daadamaazhigɛl hutsɛg buwa ciigɛt ma ghɛraan tangw damma suhwaana.

³⁹ Nɛgha ban nɛ tlauijin ndza ghaciga tɔvuukwa Yesu kɛ duuli ɔmtsa nɛ iina, aiyama, “Ba pakat uudanɛn Zɛra Daadamazhigɛla!”

⁴⁰ Kyalma ɛnghwasaha, ghaccara ba ndzadɗa ar vazɛggaana. Ma iitɛra mɛng Maryam Magadala, ard Maryam babba Yakub kudɛrkudɛra ard Isuvuwa, ard Salomi.

⁴¹ Gatarars ciigɛt sagat ma Galili nɛ ɛnghwasahaan ar ba mɛlgarumɛlga. Dlaɓa baɗyak nɛ kyalɛma ɛnghwasah kwa darɛt ɔmtaɗ dɛ iin ma Wurshalim ndakwi ndzar ba vaakwaha.

Hɛɗa Yesu

⁴² Dɛm ba faciya hwaasa, kaa ɓadlav kɛ uudaha, aɗaba dlakaduraan Faciya Ngiiga.

⁴³ Kaa sagal kɛ uuda nɛ iin ma Arimatiya ɗaagaan Isuvuwa. Pall ma gyiɗya lii maalmala nɛ iina, dlaɓa fɛvaarafɛga, kwa pakka saaya tlɛkkɛssɛra Daadamazhigɛla. Shughanashug kɛ gyi da vak Bilatus, da ghala ma vɛlvar nɛ tlɛwa vɛgha Yesu.

⁴⁴ Cinngaha ba nɛ Bilatus taakiya ɔmtsɛmtsɛg nɛ Yesu, vɛlgharvɛlɛg kɛ dɛga ajappɛra. Dahant kɛ iin kɛ maala tlauijin ndavaru taakiya bak jiiɗjiira ha ɔmtsɛmtsɛg nɛ Yesu.

⁴⁵ Cinngha ba nə iin vak maala tlauijin taakiya band kwaha, kaa vëlar kə iin kə Isuvu kə tləwa vëgha Yesu.

⁴⁶ Kaa səgwdaasəgw nə Isuvu kə kəlpakana, səddi kə iin kə tləwa Yesu tə tlaḅa hərtəgga, fadant ma kəlpakana, fədəm kə iin ma gətl kwa kwadava ma kura. Təhala kwaha, hutambardi kə akura həfardu kə iin kə ghaiyan də vakaiya.

⁴⁷ Nəghəranəghəg nə Maryamu Magadala ard Maryamu babba Isuvu kə vakavaki fava də tləwa vëgha Yesu.

16

Ciiga Yesu Ma Gətlaha

¹ Dal ba faciya ngiigga, kaa səgwasəgw kə Maryam Magadala, ard Maryam babba Yakub, ard Salomi kə tərshan kiyava dzuupəg tə tləwa Yesu.

² Davala faciya zəngw ma maaka, kaa dagal kə iitər damma gətlah ba dlakaduur wur kəssa.

³ Təghərdəgga dagala, am nə iitər mataatakatəra, “War wada tləkkijamarwatləg kə akuriin tuuk kə ghaiya gətli?”

⁴ Daragha ba nə iitər da vaakwahiina, dzəgarant ba nə iitər kə ghəraatəra, kaa nəghəganəgh kə iitər mbats tləgavarwatləg nə akuriin dagala. Akuriin ndza maanda.

⁵ Daragha ba nə iitər damma gətliina, kaa nəghəganəghəg kə iitər kə daala zər tsagwat-sagwan ma səḁav məḁəkwə cəhurga tə ghyəḁa dəvaakaffa, kaa gədzəgətədzəg kə iitəra.

⁶ Am daala zərən taa kə iitəra, “Bagambi kə ajappər biya. Am gata Yesu uuda nazare kwa

hærtavətəna? Abi, ciyitciiga. Maay vaakwan biya. Wan vakavaki hēngavna nə iina.

⁷ Damdəga, am tagar kə mbərzahaana, ard Bitrus, taakiya da dəga nə iin təghər kə iitər damma Galili, ar da nəghəga vaakwah nə iitər bandkwa tagatər nə iina.”

⁸ Kaa əmndəra saggal kə ənghwasahahaana, ar 6a jappər dlaḃa təg nə vəghatəra. Tagararbi aandzu ndəwar kə əlbəg biya, adaba gədzarətgədzəgga.

Maradamarəg Yesu Kə Ghəraan Vak Maryama

[
⁹ Ciyit ba nə Yesu ma gətlah dlakadur ba wur davalā faciya zəngw ma maaka, marda kə ghəraan ba zəngw vak Maryamu Magadala, kwa lagwgharda nə iin kə shatanah uudiif ma vəghaana.

¹⁰ Kaa daas kə iin tagtər kə uudahi ndzar əmtad ba bawur də iina, lii taa dzəgwagha ar tuuga.

¹¹ Cinngaraba nə iitər taakiya də shifəg nə Yesu, dlaḃa nəghghanəghəg nə Maryama kə iina, fardghərət biya.

Maradamarəg nə Yesu Kə Ghəran Vak Mbərzah Buwa

¹² Təhalakwaha, kaa mbədvəghambədəg nə ndzəgana vəgha Yesu, kaa mardamarəg kə ghəraan vak mbərzah buwa masarta kwa ndzar tə ḃuula dagal damma gədzərkəsa.

¹³ Kaa gwiyyadaas kə lii buna ar tagar kə kyalmaha, bakəvakwaha larwaləg kə fadəghər tə əlbəgiina.

Tləri Vəlatər nə Yesu Kə Mbərzahaana

¹⁴ Təhalakwaha, kaa mardamarəg nə Yesu kə ghəran vak kəlawā təmkikən ma sarta kwa ndzar

za kaffa. Kaa cagtëraacag kə iin kə gyi təghər kə maira fadghëraatëra ard dëkdëka ghëraatëra, adaba fadghëretbi dë lii nëgharanëghëg tēhala ci-igaa biya.

¹⁵ Amaa taa kə iitër dlaḁa, “Damdëg damma duni badëmma, tagamtërtag kə əlbëg maraw kə uudah dëshiga.

¹⁶ Badëm daddakwa fadghëretfëga, dlaḁa ḁagvara nē tsuufëgga, da tlëkkënatlëg kə katëgga. Badëm daddakwa fadghëret biya da vëlëvtër dlaḁa.

¹⁷ Wan nē dëgiti da ḁag lii gata kaiya kiyava marra fadëghëratëra. Ar da lagwan kə shatanah ma daagara, ar da tagaan dlaḁa kə əlbëg dë daala ghaiyaha.

¹⁸ Ar da kësëggaan kə ghavalah dë dëvahaatëra. Ma hëḁaruhëḁëg kə gurra, maay nē dëgiti da ḁagtër nē iin biya. Ar da fëgaan dlaḁa kə dëvahaatër tē lii yangbiya, ar da mbëgga.”

Kësavantkësëg nē Yesu dagat damma Ghërazhigëla

¹⁹ Tēhala kwa tagatëra nē Yaazhigël Yesu kə kwanën kə əlbëga, kaa kësavantkësëg dëvdët damma ghërazhigëla, ndza kə iin tē dëvaa kaffa Daadamazhigëla.

²⁰ Kaa dagal kə mbërzahaana, kaa taa əlbëg maraw kə iitër aandzu takwara. Bagaḁag nē Yaazhigël kə tlër əmtad dë iitëra, dlaḁa mara jiira əlbëgahatër tädvad dëgaha sërgah kwa vëlla jappër fatëraa nē iin kə ḁaggaan əmtad dë əlbëghiina.]

lxxx

Glavda NT Portion Portions of the New Testament in the Glavda language of Nigeria

copyright © 2024 Luke Initiative for Scripture Translation

Language: (Glavda)

Contributor: Luke Initiative for Scripture Translation

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

2a8aae58-fd4b-5cef-8aad-aa54853515aa